

زهردهشت هیوای رزگاری نه‌میشه سپینته‌کان

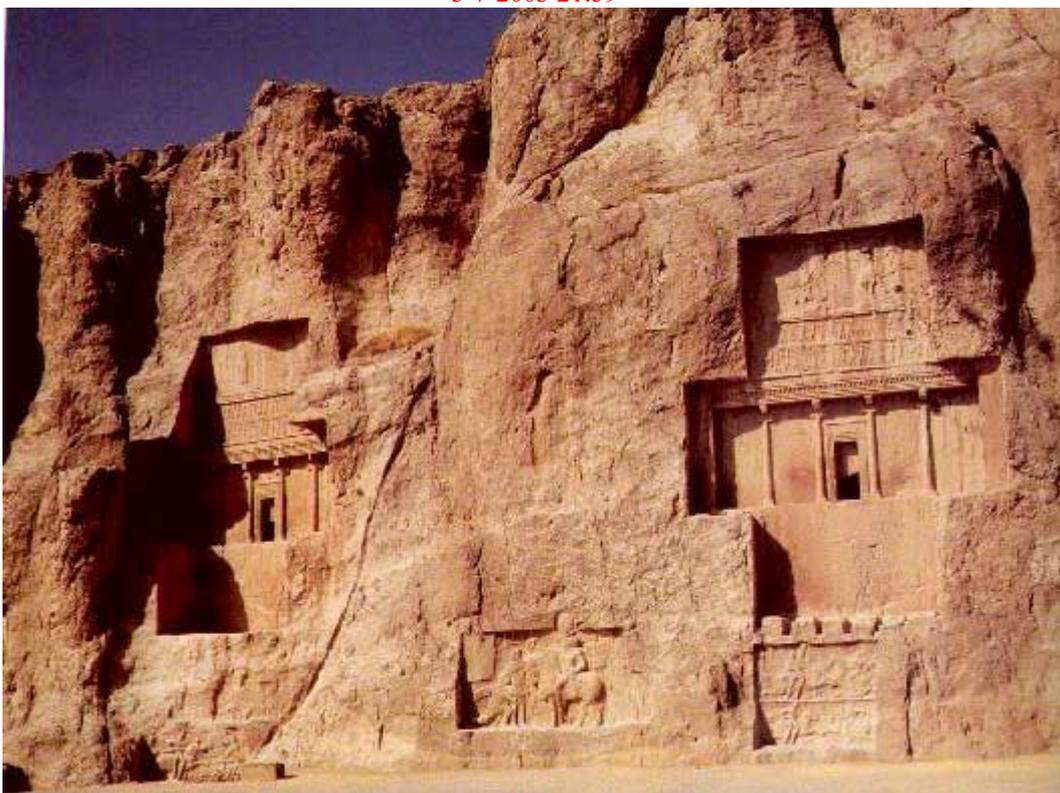
بابان سه‌ئزی

به‌شی هه‌شته‌م

"ئه‌ی زهردهشت له ئاخافتنه‌کانی پیشووت هه‌میشه ناوی ئه‌میشه‌سپینته‌کانت ده‌هینا، بێمان خوشه ناوه‌روکی راستی ئه‌مانه‌مان پێ بناسینیت.

"بۆ ناسینی ئه‌میشه‌سپینته‌کان هه‌مدیسان گه‌ره‌که ڕوو بکه‌ینه ده‌نکه گه‌نمه‌که و به جوانی بیناسین. ئه‌گه‌ر ده‌نکه گه‌مه‌که باش بناسین ئه‌وه هه‌موو گه‌ردوون و زاکۆنه‌کانی فه‌رمان‌ڕه‌وا به سه‌ریشیدا ده‌ناسین. من له جام‌ئه‌سپ داوا ده‌که‌م که ئه‌و شته‌ی له دانه‌ی گه‌نم ده‌یزانی و ده‌یناسی، بۆمانی ببیژیت".

"سه‌ره‌تا دێته بیرم ئه‌و ڕۆژه که گه‌نمت له زه‌وی چاند و له زیندوو‌بوونی گه‌نمه‌که‌ت بۆ باس کردین، فه‌رمووت که هه‌رچه‌نده ده‌نکی گه‌نم بێ گیان ده‌نوینیی، به‌لام هه‌ر که له ئه‌نبار هاته دهر و له ناو خاکدا چێندرا، گه‌وه‌ری زیندوو‌ی ده‌که‌وێته جووله و ده‌رویت و هه‌له‌دا و له خودی خۆیه‌وه ده‌نکی گه‌نمی تر به‌دی دینیت. واژه‌ی «ئه‌میشه» که به‌شیکه له واژه‌ی ئه‌میشه‌سپینته، ئه‌م هه‌میشه‌یی و جاویدانی و زیندوو‌یی و بێ‌مه‌رگیه‌ی ده‌نکی گه‌نم ده‌گه‌یه‌نیت. به‌م واته‌یه که خۆی زیندوو‌ه و ژیان به ده‌نکی دیکه ده‌گه‌یه‌نیت و ده‌یبه‌خشینیت. له لایه‌کی تره‌وه کاتی مرۆف بیخوات ده‌بیته مایه‌ی ژیا‌نی و کایه‌که‌شی بۆ ئاژه‌ل و مه‌ر و مال‌ات سوودمه‌نده. «سپینت» یش به مانای پاک و پیروژ و پترکه‌ر و ده‌رمانبه‌خش. که‌وابوو ئه‌میشه‌سپینته‌کان ده‌بیته پترکه‌رانی سوودگه‌یه‌نیر و پا‌کانی پیروژ و ده‌رمانبه‌خشانی هه‌تاه‌تایی، هه‌مان یاسا‌کانه که له ناو ده‌روونی ده‌نکی گه‌نمدا هه‌یه و گه‌وه‌ری ده‌خاته بزاف و بال‌ای پێ ده‌کات و هه‌ل ده‌دات و گه‌شه‌ی پێده‌ستینیت و به زایینی ده‌نکه‌کانی دیکه ده‌گه‌یه‌نیت. ئه‌گه‌ریش له ده‌نکی گه‌نم ژوو‌رت‌ر بچین، ئه‌وه له هه‌ر دیارده و دیمه‌نیکی بووندا ئه‌م یاسایانه ده‌بینین. تا ئه‌و جی‌گایه من ده‌زانم و ده‌بینم و بیرم بۆی بجیت، کاتیک گه‌نم ده‌رویت و ده‌بیته گه‌نمی فره‌تر، ئه‌بیته له خاکدا چێندرا‌بیته و ئاو و هه‌وا و تیشکی هه‌تاوی پێ گه‌یشتیته، که‌وايه گه‌وه‌ری گه‌نمی وه‌ده‌ست‌هاتوو، له خاک و ئاو و هه‌وا و خۆر گرساوه".

"ئایا دەتوانیت لەمەر ئاو و خاک و هەوا بێر بکەیتەو و بۆ ئەوانیش جەوهەریک ببینیتەو؟"
"توانای وەلامدانەووی ئەم پرسیارم نییە و لە راستیدا بیرم بۆ هیچ کوی ناچیت، داوام وایە کە بەریزتان ئەو زەردەشتی زانا بۆ خۆت وەلامی ئەم پرسە بدەیتەو."
"بەلێ پرسیاریکی دژارە، من بەم شیوە دەبیژم، گەنم کە چێندرا و هەوا و ئاو و خۆری بۆ لوا، دەرویت و هەلەدەدات. ئەگەر هەر کام لەم کەرەسانە نەبییت، گەنم ناروویت، جا هەر چەندە هەر کام لەم کەرەسانە جودا لە یەک دەببیریت و هەر یەک بۆ خۆی چۆنیەتی و شیوەی جیاواز و تایبەتی هەیە، بەلام لە ئەنجام و کۆتایی و لە بە یەک گەیشتندا، هەموو بە یەک شت دەگەن، ئەوەش **پرووناھی** یە. لە گەردوون و جیهانی ئێمەدا هەموو شتیک لە پرووناھی جاویدانی گرساو و هەلقولێو و هەر دیاردەیکە کە هەیە، شتیک نییە بێجگە لە شیوەیەکی شەبەقی پرووناھی جاویدان. چاوکانی و گەوهەری بوون بە هەموو دیاردەکانی و جیهان و گەردوونەو، هیزی جاویدانی ئەهۆرا مەزدا، هیزی ئافراندن و ئەقین و هیزی یەگانە، بێسەرەتا، بێکۆتایی، بێکەران و بێهاوتا و نەگۆر، نابینرێ و بەدیھینەر و توانامەندە. لە جیهانی بووندا، شتیک نییە لە دەرەووی هیزی جاویدانی پرووناھی یان تیشکی تیشکەکان و پەخشەندە پەخشەندەکان. هەموو شتیک لە جیهاندا لە وزە شەبەقی جاویدانی ئەهۆرا مەزدا هەلەدەستیت و بە هیزی پرووناھی ئەو کۆتایی پێ دیت. ئەهۆرا مەزدا پرووناکی پرووناکیەکان، پەخشەندە پەخشەندەکان، تریفە ئاسمان و زەوی، هیزی ئافراندن، وزە هەنجاردار و هزررداری ئافەریشت، گەوهەر و بنیاتی بوون و ئاوەزی بوون، جەوهەری بێکەران و بێسنوور و بێپانتایی هەموو شتیکە. ئەهۆرا مەزدا سەرشار* لە تریفە و بوونی پێویست* و گەوهەری سەرەتا و پرووناکی گشتی و ئازادی بێسنوورە کە هەمیشە پرتیشک و داگرساو و لە پێگای داگرسان و ئافراندنە کە دیاردەکانی لێ بەدی دیت و پەیدا دەبییت و بە شەبەقی پرووناکی خۆی ژیاڵیان پێ دەبەخشیت. هەموو شتیک لەم جیهانە لە ئاگر و پرووناھی بەدی هاتوو و هەر دیمەنیکێ جوان و قنچ، پەسیدەیی و پێگەیشتن لەو. هەموو دیاردەکانی بوون لەتەک یەکدا یەک و پەیوەست و پەیوەندن و هەر یەک بەووی دیکە راوەستاو و دیارە. هەموو هیزەکان و دیاردەکانی هەستی لە ریشە و بناخەدا یەکیکن. لە

گەردووندا یەك گەوهەر هەیه كه هیزه و هەموو دیاردهكان رهنهنگانهوه و نمایشتی ئەو هیزه. گەردوون و هەستی یهگانەن و یهگانەبوونی ئەهۆرا مەزدا ستوون و بنیاتی ریبازی منه".

"مروفتیش هەر وهك هەموو دیاردهكانی گەردوون، نموونهیهكه له هیزی ئافراندن و هیزی رەخشنده و ترۆپکی تیشکی كۆكراوی پووناکیهكان و له زنجیرهی دیاردهكانی به یهك بهندكراو، بازنهیهكه بهیوهند به بازنهكانی دیکه. رزگاریی مروفت له جیهاندا بهیوهنده به ناسینی خۆی و پووناكکردنی میشك و دلی و پهیوهندبوون به تریفهی هەرمانی و داگرسان و شهماله کردنی پووناهییه.

"ئەمه بزانی كه مروفت رینگیهکی دوور و دریزی پیواوه كه میشکی له چەند خودایهوه به تاكه خودایی ئیمرو بگات. پرواننه ئەم روژپههستانه كه خۆر و مانگ و ئەستیره و ئاو به خودا دهزانی و بو هەر دیاردهیهکی دیکه خودایهکیان دیاری کردوه، دروست خودایهك كه پر به تاییهتەندیهکانی مروفته. تەنانەت بریک لەم كەسانه كه پرواشیان به جوړه خودایهکی تاكیش هەیه، له هزر و ئەندیشهیاندا خودا به پاتشایهکی فرە مەزن و تاك دهزانی كه به توانا و هیزی بیسنووری و به حەز و هەست و خوی مروفتیهكه كه له سەر تهختی خۆی له ئاسمانهكاندا دانیشتوووه و له ناو فریشته و پهرییهکانی جوړاوچۆری كه دەورین، به سەر جیهان فرمان دەدات. ئەم كۆمه لانه خودا ئاوا دەناسن و دەبینن. بهلام خودای من بهم چەشنه نییه. ئەهۆرا مەزدایهك كه من پێی پابهند و پروامه ندم، جیهانی شهبهق و پووناھی و جیهانی بیکه رانه. خیرهت و هەنجاری بوون، قەشهنگی و گەیین و گەشهسهندی هەستی و شهماله هەستییه. من خودا نهك له ئاسمان، له هەموو شوینیک دەبینم، له پشكۆتتی گولیک، له خەندهی مندالیک ساوا، له رامانی مروفتیک، له دلی گیایهك، له هەموو شت و هەموو كەس و بهرزتر له هەموو له ئەفین، له ئەفینی جاویدانی".

"بهلام له مەر ئەفین بیژم كه جوانترین، دلرفینترین، پر به هاترین، خوشهویستترین، به ریزترین، به هره مەندترین، شیرینترین، خوشترین و باشترینی وشەكان كه لەم جیهاندا هەبیت تەنیا یهك وشهیه، ئەفین. ئەفین دوو واتهی گرینگی هەیه، ئەفین به واتهی پووناھی و ئەفین به واتهی راکیشان. هەموو بوون، له ئەفینهوه گرساوه بهو دوو واتهی، بویه مینیش بهم وشه و دوو واتهكهی، پووم له خودا و پوو له رزگار بوونم كرده. ههروهها كه پینشتر گوتم له واتهی یهكەمدا، جیهان بیجگه له ئەفین و دیاردهكانی ئەفینی ئاخراو، شتیکی دیکه نییه. بهلام واتهی دووهمی ئەفین، ئەفین کاتیک دەتوانیت بکهوێته بزاف و گەریان و هەموو ئەم دیاردانهی بیسنوور له بوون و جیهاندا بهدی بینیت، كه له ناو ئەفین، به واتهی دووهمهكهی، «بالکیشهر» و «راکیشهر» بیت. هەر جووله و گەریان و گەشهکردن و رهسینیک و ههروهها هەر مردنیکیش له جیهاندا، به دیهینهر و هاندەر و هه لخرینهری ئەفینه، به هوی بالکیشهری و راکیشهریهكهیهتی. ئەمه ئەفینه كه گەریانی چهرخێ پوژگار و سروود و چهیرانی بوونی لی بهدی دیت. ئەمه ئەفینه كه ئەگەر تیشکی له ناو دلتاندا بدرهوشیت، ژیکانی شاراو و كوژاوهی دلتان دههینیته گوفتهند و خرۆش. ئەفین ژیکانی دلتان دهخاته چرین و هونراوهی ناسکی بوونیک نوێ به گویتان دهگهیهنیت، هونراوه و ئاوازی ژیان. سهرای دلتان وهك زوژانی هه ورامان، وهك ئاسمانی سامال، وهك دهرای بیسنوور كه بیجگه له جوانی و جۆش و خرۆش و بههره و زایین، شتیکی دیکه تییدا نییه. لەم کویتان و ئاسمان و دهریایه دایه كه شهپولهکانی قەشهنگی ستران و هونراوه و ههلبهست چی دهبیت. بونی خوشی بهرزهنگل و چنووهری جوانی بهروکی کیژان و نییلوپهری* سەر ئاوان پوو له ههتاو دهپشکوین. لەم ئاسمانه دلکیش و خوشه دایه كه له دواي وارانیکي ژین بهخش په لکه زێرنهی رهنگاو رهنگ پوخساری ئاسمان دهخملینیت و نیگای سهوداسه ران به رهو ئاسمان راده کیشینیت و ژیکانی دلتان دهژه نیت و ئەستیره ی پووناکی گیانبهخش تیشکی جوانی خۆی دههاوینیت. ئەو تیشکه ژین بهخشه كه خەرمانه نیگای گەرم و شیرینی دهخاته خرۆش و تابانی

دهكات و له وهلامی نیگاكانی ئیوه، دلتان هاوساز و هاوئاوازی خوی دهكات، هاوساز و هاوئاههنگییهك كه هیچ ستران و دهنگ و نهوا و هۆره و چهیران و بهستهیهك به خوۆشی و جوانی ئه و ناگاتهوه".

"ئه ی زهردهشت سوپاست دهكەین كه ئاوا جوان و بهتام و شیوا و شیرین گهوههری بوون و یهگانهیی بوونت بۆ ئیمه شی کردهوه. ئیستاكەش دهخوازین كه ههمدیسان سهری مژارهكه به دست بگری و ئیمه بهرهو جیهانی دلزوینهری ئه میشه سپینتهكان ببهیت".

"دووباره بۆ دهنگه گهنمهكه بگه پینهوه. له ئیوه دهپرسم، ئایا له سهر دروستبوون و رواندن و گهییانی دهنگه گهنمهكه ریکوپیکی و یاسایهك دهبینرا؟ ئایا ئهگەر گهنم بچینین، دهنگی جو سهوز دهبیت، یان له گهنم تهنها گهنم و له جو تهنها جو؟ وهلامی ئهم پرسیاره زۆر پوونه، له گهنم ههر گهنم بهدی دیت. ههموو ئه و گۆرانکارییهكان كه له سهر گهنم بهدی دیت، ههر له چاندن تا دروینهی، دهبیت له سهر بناخه و پایهی یاسا و ههناجار بیت. جا ئهم یاسا و ریکوپیکییهی دهروونی گهنمه، من نیوم ناوه **ئه میشه سپینتهكان**. یاسا و زاكونهكانی فهلمانپهوا له ناو دهنگی گهنم و له ناو ههموو دیاردهیهکی ههستی و گهردوون یهك شته. ئیستا یاسا و ناوهروکی ئه میشه سپینتهكان وهههمن (وههمن، بههمن، بیهمن)، ئاشاو هیشتا (ئۆردی بهههشت)، خستره ئیرییه (شههریوه)، سپهنت ئارمه ئیتی

(ئەسپەند ، ئەسفەند) ، ھەئورتات (خۆرداد) و ئامەرتات (ئامۆرداد) شی دەکەینەو و ھەر کامیان بە تیر و تەسەلی لە سەری دەدوین".

"بەھمەن ئاوەزی بوون و بیری چاکە مرۆڤە. دانە گەنم ھەر چەندە بیگیان دەبینریت ، بەلام گیانی تێدایە و زیندوو و لە سەر شیو و چۆنیەتی و ھەموو گۆرانکارییەکانی ژیانی گەنم ، ئاوەز و ھەنجاریک زالە. خۆی ئاوەزداری گەنم لەو دەبایە کە لە گەنم بیجگە لە گەنم نەرۆیت و ھەزاران دیاردە بەلکیش و سەرسوڕھێنەری دیکەشی تێدایە ، وەک شینبوون ، چەکەرەکردن و بالاکردن و رەسین و دانەدان و لە دواییشدا دەخوری و دەبیتە ھێز. بەھمەن لە دینی بەھدینی توپکی ھزری ھەستیە و لە مرۆڤیشدا ژیری و رامانیەتی کە زانست و پەرورەکردن و فیربوون و چاندی لێی دەھەلنجییت. ژیری و ھزر جویکەرەوھی مرۆڤ لە ئاژەلە و ئەمە بەرزترین و پلەمەندترین بەھرە و ھاتی مرۆڤە".

"واژە بەھمەن لە دوو واژە «بەھ» بە واتە باش و چاک و «مەن» بە واتە رامانە. بەم چەشنە وشە بەھمەنی لێ چی بوو و لە بەرانبەریشدا «ئەنگەرەمەن» یا «ئەھریمەن» ھەبە کە ھاندەری مرۆڤە بۆ خراپە و ناھەزی. بەھمەن یان رامانی پاک ، رابەری مرۆڤە بۆ ناشتی و دۆستایەتی و یەکبوون و ناشیلت توورەیی و پک و کەلەرەقی و خیرەسەری لە دلی مرۆڤ بەدی بیت. بەھمەن لەناوبەر و تیکدەری ستەمگەری لە ناو کۆمەڵاندایە و ناھیلت مرۆڤ کاری ناشایست بکات و دروستکاری و ھۆشمەندی و دووربینی لە ھزر و رامان ، توانامەندی ناسین و وەرگرتن و زانست و بینایی ، ھەمووی لە بەھمەنەو سەرچاوە دەگریت. لە بەرانبەری بەھمەن و ئاوەز و ژیریدا ، ئەکۆمەن* یان بیری و رامانی خراپ کە بە بیچەوانە بەھمەن مرۆڤ لە کوردە چاک رادەوستییت و گەلان بەرەو خراپەکاری رادەکیشییت و جەنگ و دوژمنی و دژایەتی و دووبەرەکی لە نیوان گەلان بەدی دینییت و پک و کینە و خیرەسەری و کوشتن و برین و ستەم و خویژرژتن بەدی دینییت. مرۆڤ بە پەپەرەکردنی ئەکۆمەن ، پێ لە سنووری ئاوەز و ژیری دەخاتە دەری و کاری بەد و ناشاز و ناشیرین و ناشایست دەکات. ئیستا بەم چەند سروودە لەمەر رامانی پاک و خراپ گۆی بدەن":

ئە میزدا . !

ئەو کەسە کە رامانی

باش یا خراپ بیت و

ھەر چییە کە ھزری بە ئازادی ھەلیبژیریت ،

ویژدان و گوفتار و کردار و برواشی

پەپەرەویی لێ دەکات.

بەلام لە ئەنجامدا ،

ئەمە خیرەتی تۆیە

کە چاکە و خراپە لە یەکدی جیا دەکاتەو.

گاتا ، ھاتی ٤٨ ، سروودی ٤

ئە میزدا ئەھۆرا . !

ھەر کەس چ پیاو بیت چ ژن ،

ئەو شتە کە تۆ لە ژیاندا بە باش و پەسەند دەیزمیریت ،

بە جیی بینیت ،

لە بەر تریفە رامانی پاکدا ،

لە پاداشتی راستی و بەھرە مینوویی

كامهران دەبیت.

من ئەو كەسانە

بۆ ستایشتی پێگای تۆ پینوینی دەكەم و

لە تێپەرگای داوهری دەیانپەرینمەوه.

گاتا، هاتی ٤٦، سروودی ١٠

"ئۆردی بەهەشت، دووھەمین یاسای فەرمانزەوا و ھەنجان، بە سەر دانەھێ گەنم و ھەموو دیاردەکانی گەردوونە. لە جیھانی بووندا پێکۆپێکی و ھەنجانێکی پتەو و گران فەرماندەرە و ھیچ شتێک لە دەرەقەھێ فەرمانی ھەنجان و ئۆردی بەهەشت نییە. ھەنجان لە پەوانی مرۆڤدا، راستی و پاکییە. دوژمنی ھەرە مەزنی راستی و داد و مرۆڤ، درۆیە. راستی لە پەوانی مرۆڤ، مایەھێ خۆشی و خورەمی و شادمانییە و ھەر چاکەبەک کە لە جیھاندا ھەبێ، لە راستی ھەڵدەستیت و لە ھەمبەری راستی، درۆیە. درۆ مایەھێ خراپەکاری، فریو، خەم، دلەنگی، گوناھو گرژی لە ناو مرۆڤدا دەبیت. سروودی من لە بارە راستی بەم شیوھێ:"

ھەموو مرۆڤێک لەم جیھاندا،

پێویستە کردارەکانی لە سەر پایە راستی بیت،

چونکە راستی بنیاتی ئایینی ژیانە.

پێویستە رابەری دادگەر،

لەتەك چەواشەکاران و راستکاران و

ھەرودھا لەتەك ئەوانەھێ کە کرداری چاکە و خراپەیان

تەڤلی یەكدی کردوو،

بە گونجاوترین پەوشت ھەڵسوکەوت بکات.

گاتا، هاتی ٣٣، سروودی ١

ئەھێ ئەھۆرا. !

لە کاتی پاداشت و

ئەو کاتەھێ کە سەرکەوتنی راستی بە سەر درۆدا

مسۆگەر دەبیت و

فریوی ئەکوئەن (بیری خراپ) و لایەنگرانیان

بۆ ھەمیشە ئاشکرا دەبیت،

ئەوسا، لە بەر پرشنگی بەخشایشت،

ستایشتی تۆ و

خۆشەویستی بە تۆ پتر دەبیت و

بەر و بەھرەھێ بەختیاری بە ئاکام دەگات.

گاتا، هاتی ٤٨، سروودی ١

ئەھێ مەزدا ئەھۆرا. !

ئەو کاتەھێ کە لە دلەوه

بانگت دەكەم،

بێجگە لە راستی و

رامانی پاکی تۆ،

چ کەسیک یارمەتی پەوانی من دەدات؟

A5

"شەهەر یوەر سیهه مین یاسای فه رمان په وا به سەر بووندا یه. له شهه ر یوهره که ریکو پیکی، هاوسه نگی، سازکه ری له جیهان، فه رمان په وایی چاکی، توانامه ندی مینووی، خۆپاگری و مامناوه ندی بوون له په وانی مرۆفدایه. جیهانی بوون مهیدانی به ربه رکانی دوو راکیشهری هاوزاد و دژ به یه که. ریکو پیکی و راگرتنی لاسه نگی، له به گژداچوون و سازگاری دوو راکیشهر به دی دیت و نارپیکو پیکی له لاسه نگی. له پیواژۆ و ریتکه ی ئافران دندا، کردن و بوونی دیارده کانی ههستی له ریکو پیکیه و کاتیک تیک چوو و لاسه نگی دروست بوو، دیارده کهش ریگی تیکچوون و خرابی دهگریته بهر و له ئاکامدا له ناو دهچیت".

"له په وانی مرۆفیشدا دوو راکیشهری هاوزاد و دژ به یه که به چه شنی خواست* و ئاره زوو ده بیریته و ریکو پیکی و هاوسه نگی و له سه رخویی یا هه مان شهه ر یوهر کاتیکه که مرۆف توانای راگرتنی هاوسه نگی له نیوانی خواست و ئاره زی خۆی را بگریته و چه ز و خواستی له ژیر رکیف و فه رمانی ئاره زی ده رهینابیت. خۆی ئه م توانامه ندییه که سه رچاوه ی هه موو وزه کانه و به مرۆف ئاسایشته و خۆشی و شادومانی ده به خشینیت. له سه رخۆبوون، هیمن بوون و داد و دادگه ری له به توانامه ندی مینووی وه ده ست دیت. سه تمکاری، توند په ویی، زیاده په ویی*، ده ستریی، چه واشه بوون و کاری ناشایسته هه مووی له نه بوونی هیزی خۆپاگری و توانامه ندی مینووییه. بۆیه توانامه ندی مینووی له پال داد و راماندا، به ریز و پیروزه، من هه میشه ریز و ستایشته بۆ ده که م".

ئهی مه زدا. . !

ئیه سه ستایشته تۆ و راستی و

پاکترین هزره کان و

توانامه ندی مینووی ده که م،

ده مه ویت له ریگی راستدا بم و

له سه‌رای سروود،
گوئ بو سه‌وداسه‌رانی تو،
بگرم.
گاتا، هاتی ۵۰، سروودی؛
ئه‌و كه‌سه‌ی كه‌ ریگای چاكه‌ هه‌لده‌بژیریت،
توانای مینوویی،
رامانی پاک و راستی دست ده‌كه‌ویت و
پاکی به‌ته‌ن و گیانی ئه‌و،
پایه‌داری و توانامه‌ندی ده‌به‌خشیت.
بی‌گومان چونكه‌ ئه‌و له‌ لایه‌نی تو بووه،
له‌ ئه‌زموونی گرانی ژیاندا
سه‌رده‌كه‌ویت.

گاتا، هاتی ۳۰، سروودی ۷

"ئه‌سفهند ڤاکیشه‌ری هه‌موو هه‌ستییه. له‌ هه‌ستیدا دوو ڤاکیشه‌ر فه‌رمان ده‌دن، «دوورکه‌ر» و «کیشه‌ر» که له‌ هه‌ستیدا به‌ هه‌موو دیارده‌کانیه‌وه‌ کار و کاردانه‌وه‌یان ده‌بینریت. هیزیک له‌ ناو ده‌روونی گه‌نم هه‌یه که به‌شیک له‌ گه‌م به‌ره‌و خاک و ئاو ڤاکیش ده‌کات و به‌شیکیشی به‌ره‌و ڤووناکی و ڤوژ و هه‌وا ده‌چیت، هه‌ر دووی ئه‌م هیزه‌ دوورکه‌ر و کیشه‌ره. گوئی گه‌نم گه‌رمی و تیشکی خۆر ڤاده‌کیشیت و له‌ خۆشی هیزیک به‌ره‌و هه‌تاو بلاو ده‌کاته‌وه. له‌ هه‌ر دیمه‌ن و نموونه‌یه‌کی بووندا، ئه‌م کار و کاردانه‌وه‌ و کیشه‌ر و دوورکه‌ره‌وه‌ هه‌یه و ئه‌مه‌ ده‌بیته‌ مایه‌ی بالاکردن و گه‌یین و گه‌ڤیانی ئه‌و دیارده‌یه. کیشان و دوورخسته‌وه‌ و کار کاردانه‌وه‌ و ره‌نگ و ڤه‌نگدانه‌وه‌ له‌ مرؤڤدا به‌ چه‌شنی ئه‌ڤین، له‌خۆبوردن، داد، به‌خشش، رامانی دروست، هه‌لسه‌نگاندنی راست، خۆڤاریزی و پاکی و خاسی ده‌بینریت، که ئه‌مانه‌ ده‌بیته‌ مایه‌ی خۆشی و شادومانی و که‌یفخۆشیی دل‌ه‌کان و گیانه‌کان".

ئه‌ی مه‌زدا. !

ته‌نیا ئه‌و که‌سانه‌ ده‌توانن

دل و گیان و که‌سایه‌تیان،

له‌ته‌ک رامانی پاکیا په‌یوه‌ند بدن،

که له‌ ریگه‌ی جوانمه‌ردی و راستی و زانایی

هه‌نگاڤیان نابیت،

له‌ ئاکامدا ئه‌م که‌سانه‌،

جیهانی جاویدانی تویان

بی‌ده‌به‌خشیریت.

گاتا، هاتی ۴۹، سروودی ۵

من،

به‌و هۆره‌ به‌ جۆش و گه‌رمانه‌

که له‌ دل‌مدا هه‌لم‌به‌ستوون،

ده‌سته‌وتکا،

ڤوو له‌ تو ده‌که‌م،

به‌ راستی و به‌ له‌خۆبوردوویی مرؤڤیکی خۆبه‌ختکار،

بۆ تۆ نوێژ دهکهم و
له بهر تریفه‌ی بالکیشی رامانی پاکدا،
له تۆ نزیك ده‌بمه‌وه.
گاتا، هاتی ٥٠، سروودی ٨
ئه‌ی مه‌زدا. !
من رامان و په‌وانی پاکی راستکاران،
له باره‌گای تۆدا
به ئیوه ده‌ستپیرم،
تا ئاگاداری ئه‌وان بیت.
هه‌روه‌هاش ستایشتی جه‌وانمه‌ردی و
خواسته‌کانی دل ده‌کهم،
ستایشتی تۆش ده‌کهم،
چونکه پاتشای
مه‌زنی و پایه‌داری و جاویدانیت.
گاتا، هاتی ٤٩، سروودی ١٠

"خۆرداد بالاکردن و په‌سینه، له‌و کاته‌وه که دانه‌ی گهنم ده‌چیندریت تا ئه‌و کاته ده‌نکی گهنمی فره‌ی
لئ به‌دی دیت، له‌ ناو پیواژۆی بالاکردن و پیگه‌یشته‌دایه. له‌ ده‌روونی گهنمدا هیزیکی شاراوه، دانه‌ی
گهنم به‌ره‌و سه‌وزبوون و گولدان ده‌بات. هه‌ستی و هه‌موو دیارده‌کانی به‌ خواست و پراکیشانی زاتی
ده‌روونی یان له‌ کۆششی هه‌میشه‌یی و بی‌وچانی گه‌شه‌سه‌ندن دایه. له‌ جیهانی بووندا راویستان نییه و
هه‌موو دیارده‌کانی هه‌ستی هه‌میشه‌ له‌ جوڵه و پۆیشتن و له‌ پیواژۆی بووندا. جیهانی هه‌ستی له
گه‌ریان و گه‌شه‌سه‌ندنی هه‌میشه‌یی خۆیدا به‌ چه‌شنی جۆراچۆری زایین، مردن، فره‌هی، کورتاسی،
دابڕین و لکاندن دایه. پۆیشتن و گه‌شه‌سه‌ندنی جیهانی هه‌ستی دارای شیوه‌گه‌لی به‌رده‌وامبوون،
بازبردن، چه‌ندوچۆنی، په‌سه‌نی و جه‌وه‌هه‌رییه. له‌ پیواژۆی جوڵه و گه‌ریاندا، هه‌ر کام له‌م شیوانه به
یه‌کدی ده‌گۆڕین".

"له‌ پیواژۆی گه‌ریان و بالاکردندا، وزه به‌ شیوه‌ ده‌ردیت و شیوه‌ش به‌ وزه. ئارمانجی گه‌ریان و بزاف
له‌ بووندا بالاکردن و په‌سینه. هه‌موو دیارده‌کانی بوون له‌ یه‌ک ریگه‌دا گه‌شه‌که‌ر و به‌ یه‌ک په‌یوه‌ندن.

ئەوئەش لە ڕیگای بالاکردن و پێگەیشتندا ھەر گاف لە گافیگی پێشتر بانتر و لە گافی دواتریشدا درێژترە. ڕیتکەیی گەریان و بالاکردن لە بووندا، بێوچان و گاف بە گاقە. لەم ڕیتکەییەدا توندی و پێشکەوتن و گەشەسەندن و زەریفی و وردیی ھەر گاف لە گافی پێشتر زۆرتر و پتەوتر دەبێت. ڕۆیشتن و بالاکردن و گەشەکردنی جیھانی بوون، پیاوژۆیەکی بێگەرمانە، یەک ڕوو و بە تەوژم و لەز و پێشپەرە. ھەر چی جیھانی ھەستی بەرەو پێش بچیت، گەشەکردن و بالاکردنی پترتر دەبێت. زاگون و یاسای خۆرداد لە رەوان و رامانی مرۆف، پشکووتن و ڕەسین و شادبوون و لەشساختی، ھەر ئەمەشە کە مرۆف بەرەو ڕووناھی و ڕاوەستاوی و توانامەندی دەبات".

ئەو مەزدا ئەھۆرا. !

ئەو شتەیی کە شیایوی تۆ و لە ڕیگای راستیایە،

بە پێزەووە بۆ تۆ

بە جێی دەھینین و

پێشکەشی تۆی دەکەین،

ئارەزوومەندم کە ھەموو کۆمەڵان،

لە بەر تریفیی رامانی پاک و شکۆداری تۆدا،

بە پێگەیشتن بگەن.

ئەو مەزدا. !

بە دڵنیایی مرۆفی دانا

ھەمیشە لە وزەیی مینوویی تۆ خەنی دەبێت.

گاتا، ھاتی ٣٤، سروودی ٣

"ئامۆرداد بوونی جاویدانییە. ھیزی ئافراندن ھەمیشە لە کاری ئافراندن و زایین و مردنایە و ئەم کاروبارە ھەمیشەیی و جاویدانییە. ئەمەیی کە گوتر، ناساندنی ئەمیشەسپینتەکان لە بوون و ڕەوانی مرۆفدایە کە ھیندسەیی* بوونی لینی بەدی دینیت. لە ھیندسەیی ھەستی جیھانی پچووک، لەو ڕوانگایەووە کە بنیات و یاسایە کە بە سەر دەنکەکانی گەنم فەرمان دەدەن دروست وەک جیھانی مەزنە و ھەر دوو وەک یەکن و لە یەک زاگونیش فەرمان دەبن. مرۆف جیھانیکی پچوووکە لە جیھانی مەزن و لە ژێر کاریگەری و فەرمانی یاساکان و زاگنەکانی جیھانی و ئەمیشەسپینتەکان. جا ئەگەر تیشکی ئەمیشەسپینتەکان بە سەر ڕەوان و زیندەگانی ئەو بکەویت، ئەو شادی و بەختیاری و خۆرەمی ژیاننی ئەو دادەگریت و دەبیتە ئاوینەییە کە بۆ دیمەنی ھەستی، ئاوەزی گشتی، تیشکی درەخشان، ھیندسە، ھەنجاری بوون و ئەھۆرا مەزدا. ئەمیشەسپینتەکان لە گۆرەپانی ڕەوان و ژیاننی مرۆفدا، ھەنگاوەکانی پالافتن و ڕازانەووی ڕەوانن کە لە رامانی پاکەووە دەگرسیت و دوا پیاوانی ھەنگاوەکانی راستی، داد، خۆپاریزی، لیبووردیی، ئەقین، پاک، گەشەسەندن و پشکووتن بە ئامۆرداد بە واتەیی جاویدانی دەگات. لە دینی بەھدینی ھەمووی مرۆف، کە ڕیپۆھەرائی ڕیگای ڕووناھی و چاکین، گەرەکە ئەم ھەنگاوانە بنین و بۆ گافی خۆرداد و ئامۆرداد، کە ھەمان پێگەیشتن و شادی و خۆرەمی ھەمیشەییە".

باژیری ڕووناکی زەردەشت

"ئەو زەردەشتی زانای مەزن. !، سپاسی فەراوانی تۆ دەکەین کە ئەمیشەسپینتەکان و ھیندسە و ھەنجاری بوونت بۆمانت ڕوون و ئاشکرا کرد، بەلام پرسیاریکی دیکەم ھەیە. ئەو ڕۆژەیی کە تۆ ڕازی ئەمیشەسپینتەکانت ئاشکرا کرد، شەوئەکی ھەموو بیرمی بە خۆیەووە خەریک کردبوو و ھەر بەم بیرەشەووە خەوم لێ کەوت و دوا خەونیکی سەیرم بینی. لە خەوندا لە جاپیکی* گەنمدا

پاوهستابووم، گەردوونەیهکی پووناکم بینی که بەرەو پرووی من دەهات. گەردوونەکه بە لامدا تێپەر بوو و بەرەو شارێک که لە نزیکێ جارەکه بوو، دەڕۆیشت. کاتیکی که گەردوونەکه نزیکێ دەروازە ی شار بوووه، دەروازەکه کرایهوه و من که توشای سەر دەروازەکه کرد، نووسرابوو «باژییری پووناکی زەردەشت». گەردوونەکه چوێ ناو باژییرهکه و لە ناکاو هەرا و هاواری شادی و خۆشی، دانیشتوانی شارەکهی داگرت. منیش که ئارەزوومەندی بینینی شارەکهی بوو بە گورجی که وتمە دوای گەردوونەکه و چوومە ناو شار و لەویەری سەر سوپهینهری لە یەک ساتدا هەموو جوانییهکانی جیهان لە پیش چاومدا ئاشکرا بوو. شارێکی خۆش و پاک و پڕ لە جوانی، دانیشتوانی شارەکه لەشساخت و بەدەماخ و شاد، هەموو خەریکی جوولە و کار و هەول و خەبات و خویندن و فیروون، هەموو ئالیکار و یارمەتیدەری یەکدی، لێو بە خەندە و کهیفخۆش و گوڤەند و چهپلەپیزان بە چهشنیکی بی وینە. لە هەر سووچیکی شار دەنگی خۆشی و پیکەنین دەبیسرا. سەرانسەری شار بە درەخت و گۆل و سەوزەلانی داپۆشرا بوو. شار پاک و خاویین، خەلکیشی بە پەخت و بەرگی شایان و پازاو و پاک. شارەکه یەکیارچە لە ژیر چهتری دادا دەژیا و دادپەروران و دادگەران و هەما پتەو و پاوهستاو بۆ شار فەرمانیان دەدا که بە قەد دەنکه هەرزەنیک ستم لە کەسیک نەدەکریا. ئای که شارێکی خۆش بوو، چه نیک خەلکی شار ئاسووه و بی خەم بوون، چه نیک شاد و فرەمەند* و دلخۆش بوون. بە هۆی ئەوه که سواری گەردوونەکه بووم، توانیم هەمووی شارەکه ببینم. پاش گەپانی هەموو شارەکه، گەردوونەکه لە دەروازە ی دیکە ی شارەکه چوێ دەرووه و من خۆم لە ناو جارە گەنمەکه بینووه. بەیانی بە ئاواز و چریکه ی چفیک و کەلەشیری لە خەو رابوووم. ئیستا ئە ی زەردەشتی هیژا. ! دەمەوێت من لە رازی ئەو خەونە سەیره ئاگادارم بکە ی".

"ئە ی جام ئەسپی بەریز. ! خەونیکی هیژا و جوانت بینووه، خەونی شاری نمونەیی و شاری چاکی که ئاواتی منە و من هەول و کۆششی بۆ دەکەم، هیواشم وایه که هەموو گوند و باژییران رۆژیک بەم چهشنە ی لی بیت. ئەو باژییره که تۆ لە خەونت بینووته، باژییره که ئەهۆرا مەزدا و ئەمیشەسپینتەکان فەرمانی لی دەدن، ئەمەش باش بزانه هەروها که پیشتر وتم ئەمیشەسپینتەکان شەش یاسای فەرمانرەوا بە سەر بوون و پەوان مرقدان که لە ژیا نی کۆمەلایهتی مرقیشدا بە شەش شیوه ئاشکرا و دەبینرین، کاردانەوهی بە کارهینانیان ئەو شارە دەبیت که تۆ لە خەونەکهت بینیت. ئیستا دەخوایم شاری هیوا و ئاوات، شارستانی باشی و شاری دینی بەهدینی بە ئیوه بناسینم".

"هەروها که گوتم باژییری چاکه، باژییره که لەوهی ئەهۆرا مەزدا و ئەمیشەسپینتەکان فەرمانی لیدەدن. بەلام بزانیان فەرمانرەوایی ئەهۆرا مەزدا و ئەمیشەسپینتەکان و چۆنیهتی شیوهی بەریوبه رایهتی ئەوهی بە چهشنیکه. هەروا که پیشتر زانیان، هەستی دارای گەوههریکی تاک و یهگانهیه، که ئەوهش هیزی پووناهییه که هەموو دیاردهکانی هەستی گرساو و هەلقولیو لەو و چهشنیکی ئەوه. ئەم باژییره پیروژ و بەهاتهش خاوهنی گەوههریکی بنیاتییه که ئەوهش دانیشتوانی باژییره که یه که ئافه ریدهی داداری مەزنن. هەموو شتیکی ئەم شارە لە مەردومه که ی هەلدهستیت و هەموو شتهکانیشی بۆ دانیشتوانی باژییره که یه. هەموو کۆشش و هەولانی باژییره که بۆ ژیا نیکی خۆشتر و ئاسووهتر و پڕ ئاسایشتی دانیشتوانی باژییره که یه. لەم باژییره خودی مەردومن که بریار دەدن و خۆشیان یاساکانی جی بە جی دەکەن و بە کاری دەبستن. لە باژییری پاکی هەموو شتیکی بە ناوی گەل دەست پی دەکات و بە ناوی گەلیش کۆتایی پی دیت. لەم باژییره هیچ چینیکی بە سەر چینیکی تر تاییهتییهکی بانتر و سەرتری نییه، تەنیا جیاوازی لە نیوانیاندا بە هۆی ئاگایی و پاکی و زانسته. کۆله که یه کی گرینگی دیکه لە ژیا نی باژیروانی ئەم شارە کاره. کار نرخیکی سپهندی* هەیه و بە چاویکی پیروژ لپی دەروانن. جا هەر لەم روانگاو یه که هەر کەس دەبیت بەهره ی کاری خۆی

بخوات و بژیت و پیوستیشه که هەر کەس کارێکی دروست و سوودبەخشی ئاوا بکات که شیایوی کۆمەلگاکەیی ببیت. دەرئەنجامی هەر کارێک که بە چەشنێک بۆ ئەندامانی کۆمەلگا زیانمەند ببیت ناپهوا و مەناومەنە*. لەم باژێرە بە دەست هینانی هەر جۆریک پێداویستی و دەرمانەتیک بێجگە لە رێگای کارهوه، ناپهوايه، بەلام تەنها کەسانێک دەتوانن لە خەزینەیی گشتی و یارمەتییهکانی کۆمەلگا ئالیکاری وەرگیرن که هەرگیز توانای ئەنجامدانی کاریان نەبیت، که ئەویش کۆشش دەکریت بە جۆریک بۆ ئەو کەسانە کارێک شیایوی ئەوان بدۆزیتەوه*.

"گەوهەریکی دی که سەرچاوهی زیندووویون و هەبوونی ئەم باژێرەیه، چاند و هونەر و شارستانیەتیەتی. فەرھەنگ هەوین و شیرەیی مرۆفایەتیە. فەرھەنگ گرساوی رەوشت و توانامەندی و چۆنیەتیەکانی جەوهەری و مینوویی کۆمەلە، که لە هەر کۆمەلگایە کدا بە درێژایی ژیانی دیرۆکیەتی. رەوشت و ئاکار و خوو و خەدە و پێباز و برۆا و رەفتارەکانی گەل و کۆمەلگایەک لە رۆژگاریکی درێژدا، فەرھەنگی ئەو گەلە بەدی دینیت. هەر ئەم فەرھەنگەشە که بە چەشنی سروشت و وێژدانی کۆمەلگا، گەوهەر و سەرچاوهی کردار و رەوشت و چۆنیەتی کۆمەلە لە کۆمەلگادا دادەرژینیت. چاند ریکوپییکەر و خەملینەری ژیانی گەلەنە. ژیانی کۆمەلگا بە چاندی راستەقینە و رەسەن و سازکەر، سست و خوار و پەڕیشانە".

"چاندی باژیری بەهیی، چاندیکە که پا بە پای گۆرانکارییهکانی سەردەم و ژیانی جەوهەری دەگۆردریت و گەشە دەکات و هاوئاھەنگ لەتەک نیاز و پیوستییهکانی زەمان، خشت و ریک دەبیت. چاندی باژیرەکه، سازکەر و مرۆفانەیه و لە رێگای بەختیاری کۆمەلە و خۆشی و ئاسایشت و ئاسوودەیی هەمووانە. مەردومی باژیرەکه هاوکات لەتەک ئەو که چاندی خۆیان رادەگرن و هەموو دامودەزگاکانی گشتیی، لە فەرھەنگ و هەوینی خۆیان تیرناو دەکەن و دژی هەر جۆرە کۆنەپەرستی و دواکەوتوویی و لاساری و وشکەسەری و هەر رەفتار و ئاکاریک که دەبیتە هۆی چەوتی و بەردی سەر رێگای پێشکەوتن و نوێکردن، دووری دەکات و بۆ پەرەپێدانی زانستیش دەکۆشن. دانیشتوانی باژیرەکه لەتەک ئەو فەرھەنگی خۆیان دەپارازین، لە چاند و شارستانیەتی خەلک و گەلانی تر سوود و بەهرە وەرەگرن. هەر دیاردەیهکی چاندی جیهانی که بە چەشنێک بۆ چی بوون و باشتکردنی ژیانی کۆمەلگا یارمەتیدەر ببیت، بێ هیچ کەلەرەقی و خیرەسەرییهک وەری دەگرن و بەکاری دەبستین، بەلام بەو مەرجە که ئەو وەرگرتنە نەبیتە هۆی ئەو که خۆت لە بیر بکە و گەزەندیک بگات بە چاندی نەتەوهیی".

"گهوههريكي ديكه ي ئەم شارستانه ، ساماني ژينگه سرووشتيه كانيه تي ، وهك خاك و ههوا و ئاو و گيا و ئاژهل و كانه كانه كه هه مووي جيگاي ريزه له لايهن مهردومه وه و بو پاك و خاوين پارگرتنيشي دهكوشن و پيسي ناكهن. خهلكي شارهكه هوشيان به ميترگ و شوينه سهوزه لانييه كان ههيه و درخت و رمز و گول دهچينن و ههول بو پارگرتن و په ره پيداني ئاژه لي سوودمه ند دهن."

"به لام له باره ي فه رمانه روه اوي ئەميشه سپينته كان له شاري باش و نمونه يي ده بيژم و سه ره تاش له فه رمانه روه اوي به همهن ده ست پي ده كه م. هه مان جو ر كه به همهن له ره واني مرؤفا ماناي رامن و هزر دهات ، له نه ريني كو مه لايه تيش هه ر ئەم واته يه ي هه يه . له م شاره ئەنجومه ني زانايان به رپوبه ري شاره كه ده كه ن و هه موو كاره كان ي شاره كه له ژير فه رمان ي ئەم ئەنجومه نه دا يه . چو نيه تي به رپا كردن و چي بووني ئەنجومه نه كه ش به م جو ره يه كه هه فت سال جاريك مه ردوم له نيواني پاكترين و ئاگاترين و هوشيارترين و تيگه يشتووتريني شاره كه هه فت كه سي به سالچوو هه لده بژيرن ، كه بو ماوه ي هه فت سال به رپوبه ري شار ده خه نه سه ر ئەستويان . ئەوانيش له ناو خو ياندا يه كيكيان ده كه ن به سه رو كي شاره كه ، هه ر كه سيش بو ي هه يه ته نيا يه ك جار بيته ئەندام و جاريكيش سه رو كايه تي ئەنجومه نه كه بكات."

"ئوردي به هه شت ، ياساي ئوردي به هه شت له ژياني كو مه لايه تيي شارستاني چاكي دا ، دا د و دادگه رييه . دا د واته ي بووني هه ر تشتيك له ريگا و جيگاي خويدا و له م شاره ش به م چه شنه يه . له شاره دا هه ر كه س له په ناي دا دايه و هيج كه س به هيج جو ريك بيدايي لي ناكريت ، دا د بو هه موو كه س يه كسانه . له باري ژياني ئابووريشدا ، دا د په خشكاري ده رامه ته . ئەو شته ي كه دادگه ري له م شاره به جواني و شايسته يي به ري ده بات ، سزا و پاداشته . له م شاره هيج تاوانيك بي سزا و هيج چا كه يه ك بي پاداشت ناميني ت . كه يفه ر و پاداشت له و په ري ورديني و هوشيار ي و راستي و دروستي و بوردياري و دووريني له به ر چاو ده گيري ت . سزا له ريشه ي خراي ده ئاليت و ته فر و تووناي ده كات . سزا هاوري له ته ك راهي نان و باشكردن دا يه . سزا پر پيستي تاوانه . هه ر تاوانباريك گه ره كه بتواني ت له خو ي به رگري ره وا* بكات."

"شه هريوه ر يا ريكو پيكي ، ياساي شه هريوه ر له ژياني كو مه لايه تي دا ريكو پيكي و خه ملاندنه ، رازاوه يي و زه ريفي له رامن و گو فتار و له هه موو شتيكدا . خه ملاندن و جواني به واته ي هه نجار و هاوئا هه نگيدا يه . له شارستاني باشي هه موو شتيك له ته ك يه كدي ريكو پيكي و داموده زگاكان و هه موو به شه كان ي به رپوبه ري له ته ك يه كدي سازگار و هاوئا هه نگن و هيج شتيك ناريك و ناكوك و نه يار و پيچه وانه له ته ك يه كدا نابيني ت . له ناو ده رووني ئەم ريكو پيكي و سازگاري دا ، هونه ر ده گرسيت ، كه زور به ريزه و لاي گه ليش پله و پايه ي تا يبه تي هه يه . شه هريوه ر ئەو وزه يه كه نيواني وزه و راكي شان هه كان ي جو راو جو ري ره واني و كو مه لايه تي ، هيلي مامناوه ندي و ئەندازه داري له رووي گه ل ئاشكرا ده كات . له م ريگاوه كه پرووسكه كان ي خو به خشي و له خو بو ردووي و باشبوون و نرخاندي دروست و ئاشتي و زه ريفي له ناو تاكي كه س و كو مه لگا به دي ديني ت."

"ئه سفه ند يا راكي شان ، ياساي ئە سفه ند له ژياني كو مه لايه تي به شيوه ي ئەقين ، دلسوزي ، هاوژيني ، يه كيه تي ، جوانميري ، خو ينگه رمي ، به ريزي ، ولا تياري زي ، ياوه ري و ره ته داري ده ريت."

"خورداد ، ياساي خورداد له ژياني كو مه لايه تي گه شه پيداني كو مه لگا و گو راندني هو كاره كان ي منخوازي و منويستي بو به ره و گشتيخوازي و گشتويستي هه . هه روه هاش خورداد به واته ي ده وله تمه ندي و به هيزي و ئاسايشت و دلنبايي و ئاسووده يي و بي نيازي جه وهه ري و مينوويي و پشكووتني هه موو توانامه نديه كان مرؤف و پيشكه وتن و ئاوه دان يه ."

"ئامۆرداد يان جاويدانى، ياساي ئامۆرداد نەمري و جاويدانيه. چيكردن و دامرزاندن و ساز و بازكردى باژيري چاكي له هه موو بواره كاني جهوهري و مينووي به چه شنيكه كه بو هه ميشه دايدەرژينييت".

"ئه مه چۆنيه تى فه رمان په واي ئه ميشه سپينته كان له شارستانه كه ي چاكيه. له سه ر ئه م ده سه لاتداریه يه كه فه ر و شكۆ و جواني و خوشي و شادمانی و داد و دادگه ري له شاره كه به دي دي ت و هه موو شتيك له ريگاي گه شه سه ندن و باشتربووني ژيان و به ختيا ري و ئاسووده يي و ئاسايشتي هه مووان هه نگاف ده نريت. له م باژيره و له سه ر بناخه ي فه رمان په واي ئه ميشه سپينته كان هه ر كه س خه ريكي كاري خويه تي و كه س كاري به كه س نييه. ترس و په ژاره له دلي خه لكدا نييه. هه موو كاريك په وايه مه گه ر دژي داد و ئول و خيره ت و بناخه گشتييه كاني كۆمه لگا بيت. مه ردوم به سوژ و به ليني خويان فره پابه ندن. ريگا بو گه يشتن به به ريوبه رايه تى شاره كه تا به رزترين پله، بو هه موو ژن و پياويكي شايسته كراويه و هه ر كه س ده توانيت شايسته يي و توانامه ندي خوي بنوييت. له م ريگايه وه يه كه هه ميشه پاكترين و زانترين و پله مه ندرين و تيگه يشتووتريني كۆمه لگا فه رمان ده دن. پيشكه و نتي هه ر كه سيك به ئه ندازه ي پاكي و نرخه كاني مينووي و كردار و په وشتيه تي. گه ل له ريگاي ده وله تمه ندي و ساماني گشتي و به ره رگرتي هه ر چي زورتر و گشتيتر له سه رمايه كاني نه ته وه يي ده كوئن. چۆنيه تي و چيكردى باژير هاوكات له تهك پتركردى دارايي و سامان و ده رامه تي گشتي و ئاسووده يي ئابووري و په خش و بلاوكردى دادگه رانه ي ده رامه ت به چه شنيك كه نيازه كاني په و و دروستي هه ر كه س به ئاساني و به ئه ندازه ي پيوست به جي بيت. پيوانه ي دابه شكردنى ده رامه ت، كاره و هه ر كه س كاري پرپه هاتر بكات، له ده رامه تي فره تر به ره مه ند ده بيت. هه ر چي كار له رمان و دانش پاروتر بيت، به ريزتره. نيواني زه ماني كار و كاتي پشو و پاژه يه كي ريكوپيک و دروست هه يه. يه كيك له بنچينه كاني شار گولبژيري هه ره باشه كان و جي نشينكرديان و له سه ر ئه م بنه مايه يه كه باژير هه نگاو به هه نگاو ئاوه دانتر و گه شتر و ده وله مه ندر ده بيت. جه نگ و هه را و نه ياري و ليدان و زه بر و زه نگ و ئه شكه نجه و كوژتن و هه ر تشتيك كه نيشانه ي خو و په وشتي ئاژه لي لي بيت، له م شار دووره و كو كراوه ته وه. مه ردوم له كاتي نارپكي و يا شتيك كه دژي خواست و نه رين و پرواي ئه وان ببيت، ده كوئن ته نها له ريگاي گفكوگو و داوه ري، نه ياري و كيشه ي خويان بكه نه وه و له ناوي به رن. به م بير و بوچوونه يه كه له باژيره كه دا بيري جه نگخوازي، په گه زپه رستي، جياوازي له نيوان گوندي و شاري، هه ريميگه ري، ناوچه گه ري، لاساري، توندره وي، خوويستي، ململاني، ده سه ته لاتخوازي، هيرش برن، ده ستريري، هوكاني چه وسانه وه ي ره نجبه ران و جووتياران، ناكوكي و جياوازي ديني و نژادي و په نكي و خيل و هوژ و تيره يي، تاكه په رستي ده ست تيبردن له كاروباري خه لكاني دي، نييه. چۆنيه تي دروستبووني توژ و چينه كاني شاره كه، شيوه ي په يوه ندي و به ريوبه رايه تى ئه جومه ني زاناياني شاره كه، به شيوه يه كي ئاشتيخوازانه له تهك باژير و خه لكاني هاوسى و دراوسى يه. هزر و رمانى ئاشتيخوازي وه ها به هيز و پته و له ناو مه ردومدايه، كه مه ردومه كه به رده وام بو گه يشتن به م مه به سه ته ده كوئن تا كۆمه لگايه ك له جيهان به دي بينن كه هه موو شاره كاني جيهان بين به شاره ستاني چاكي و هه ر باژيري به راگرتني داب و نه ريت و فره هه نگ په وشتي نه ته وايه تي خوي، له يه ك به ريوبه رايه تى مه زني جيهاني كه ئه جومه ني زاناياني هه موو ولاتاني جيهان به ريوبه ري بكه ن، پيره وي ده كهن. تا له م ريگايه وه بو هه ميشه جه نگ و دوو به ره كي له جيهان له ناو بچيت و خوشبه ختي و ژياني خوش و ئاشتي جيهاني، به دي بيت. خه لكى شاره كه ده كوئن هه موو دام و ده سنگا كاني جه نگخوازي و ده ستريري و تالان و سته م و ليدان و گرتن و كوژتن، كه تايبه تي رۆزگاري بي رمانى و كال و كرچي و ته سكبيني مروث بووه، له ناو بچيت. چۆنيه تي رويشتن

و پیگه‌یشتنی رامن و کرداری خه‌لکی شاره‌که بهم چه‌شنه‌یه که له جیگای تاکه‌که‌س و تاکه‌رستی، به کۆ و گشتی بریار بدن. بهم جۆره‌یه که دانیشتوانی شاره‌که، شاره‌که به مالی خویان ده‌زانن و هه‌موو خه‌لکی شاره‌که‌یش به ئەندامیکی خیزانی خویان ده‌زانن. ئەو په‌وشته‌ی که ئەم گۆرانکاریه پیرۆزه‌ی له ناو مه‌ردومی شاره‌که به‌دی هاوردوو، خو و په‌وشتی به‌خشین و له‌خۆ‌بردنه. خه‌لکه‌که دارای په‌وشتیکن که له جیگای ئەوه ته‌نیا به سوود و خۆشی و ئاسایشتی خویان بیر بکه‌نه‌وه، له بیرى سوود و خۆشی و ئاسایشت و به‌رژه‌وه‌ندی گشتی هه‌ن. خه‌لک له بیرى خۆشی و ئاسایشتی خۆی و شاردايه و خۆشی و ئاسایشتی شار و هه‌مووان له سهر سوود و خۆشی و ئاسایشتی خۆی به‌رزتر ده‌زانیت و ده‌روانیت. په‌وشتیکی دیکه که شاری بهم چه‌شنه‌ی لێ کردوو، خو و په‌وشتی ئازایخوازی و جوانمه‌ردییه. ئازادیخوازی بهم واته‌یه که په‌هابوون له به‌ند و پاوه‌ن و کۆیله‌تی، له هه‌موو شت و هه‌موو که‌س. مرۆف کاتیک بهم سنووره ده‌گات که هه‌موو شت و هه‌ر که‌سی بویت، به‌لام به ئەندازه، نه زۆر نه که‌م. ئەندازه‌یه‌ک که هزر و ژیرییه‌کی دروست و هه‌لسه‌نگاندنیکی ریکوپیکی رۆشنى ده‌کاته‌وه. له‌م سنوورده‌دا ئەندازه‌خوازییه‌ک هه‌یه که مرۆف له په‌رستنی بت و گرفتاریوون به نه‌خۆشینی چاوچنۆکی و چاو‌برسیه‌تی رزگار ده‌بیت و هانی ده‌دات بۆ په‌رستنی راستی و داد و جوانییه‌ک که ئەندازه و پیوه‌ری دروستی هه‌ر تشت و هه‌ر که‌س و هه‌ر کاریکه. پیت و به‌هره‌ی له خۆ‌بردوویی و ئازادیخوازی بۆ دانیشتوانی شاره‌که، ئاسایشت، دل‌خۆشی، ئاسوه‌یی، کامه‌رانی و دل‌فراوانییه. دانیشتویه‌کی ئازادیخواز وه‌ک مرۆفیکی بی‌فیز و خۆکه‌مگر، هه‌میشه له ریگای یارمه‌تی که‌سانی دیکه هه‌نگاف ده‌نیت. کاتیک که له‌وشه‌و شاره‌دا هه‌موو ئازادیخوازیکی بی‌فیز و خاکساربوون، ئەو کات به مسۆگه‌ری سیبه‌ری ئاسایشت و شادومانی و به‌ختیاری به سهر شاردا ده‌کیشریت. نیشانه‌یه‌کی دی بۆ به‌ختیاری شاره‌که، پرووسکه‌ی هه‌ستی ناسک و پندی هه‌قالبه‌ندی و شادیخوازانه‌یه. له‌م پرووسکه‌یه که ده‌روون و دیمه‌نی قه‌شه‌نگی جه‌ژنه‌کان به‌دی دیت. ئەم شاره، شاری جه‌ژن و هه‌له‌په‌رکی و په‌له‌زیکانه، شاری به‌سته و چه‌یران و گۆفه‌ند و هۆره و گاتا و دیلانه. خه‌لکی شاره‌که بۆ که‌مترین شت جه‌ژن ساز ده‌که‌ن و هه‌موو جه‌ژنه‌کان راسته‌وخۆ په‌یوه‌ندی به سرووشت و خه‌لکه‌وه هه‌یه. له‌م شاره‌ باسیک له شین و پۆرۆ و پرسه و گریان و خۆرین نییه، مه‌گه‌ر ته‌نیا رۆژیک له سالدا بۆ جوانه‌مه‌رگان و گیان‌به‌ختکه‌ران له ریگای به‌رگری له زید و خاکیان، ئاهه‌نگیک ساز ده‌کریت. له‌م شاره، هه‌ر چه‌نده منی زه‌رده‌شت خه‌لک بانگه‌واز ده‌که‌م بۆ دینی به‌هدینی، به هه‌مان جۆر لایه‌نگیرانی ریباز و دینه‌کانی دی به ئازادی بانگه‌وازی خویان بکه‌ن و ببن به ئەندامی به‌ریوبه‌رایه‌تی ئەنجومه‌نی زانایان و هه‌موو به‌ئاشتی و برایه‌تی بژین و هه‌رگیز به‌هدینیک بۆ دین له‌ته‌ک که‌سیکی دیکه دژایه‌تی ناکات. له شارستانی پاکي خه‌لک له‌ته‌ک سروشت و گه‌ردووندا په‌یوه‌ندی و وابه‌سته‌گیه‌کی راسته‌وراستیان هه‌یه، که‌ژ و شاخ و ده‌شت و میرگ دره‌خت و گوڵ و گیا و هه‌موو دیمه‌نه جوانه‌کانی سروشت. به‌کیکی دی له ریگاکانی به‌ختیاری گشتی له شارستانی چاکی ئەوه‌یه که گه‌ل به‌شیک له داها‌ت و ده‌رامه‌تی خۆی بخاته ناو خه‌زینه‌ی گشتی که بۆ کاره‌کانی ئاوه‌دانی و گشتی به کار به‌یئریت. له شارستانی چاکی، رۆیشتن بۆ ریگای زی‌پینی به‌ختیاری، مامناوه‌ندی‌بوونه که ئەم ریگایه به‌ر به خواسته سه‌کیشه‌کان ده‌گریت و مه‌ردوم له نیوانی ترس و بی‌باکی، ریگای دلیری ده‌گریته پیش و له نیوانی سستی و توندی، دووربینی هه‌له‌ده‌بژیریت و له نیوانی دل‌ره‌قی و به‌زه‌یی، ریگای جوانمیری و له نیوانی له‌ز و خاویی، ریگای دروست‌بینی و دروست‌نرخاندن ده‌په‌ژرینیت و له نیوانی خواستی تاکه‌که‌سی و خواستی گشتی، ریگای پیوان و کیشان و چاره‌سه‌رکردن و له نیوان فه‌رمانبه‌رداری بی‌بۆ و ئازادی، په‌وشتی بی‌زیان هه‌له‌ده‌بژیریت. بهم جۆره مرۆف به شیوه‌یه‌ک ره‌فتار ده‌گات که زیان نه‌گه‌یئیت و له نیوانی به‌ره‌لایی و زه‌بروزه‌نگ، ریکوپیکی و

له ئیوانی دەستقونجاوی و دەستبلاوی، مامناوەندی دیاری بکات. به هۆی ئەوه یهکیک له بناخهکانی ئەمیشهسپینتهکان گهشهسەندن و گهیین و بالاکردنه، رینگاکهشی فیروون و پهروهردەکردنه، بۆیه لهم باژیره فیروون و پهروهردەبوون فره بهرپزە. راهینان و پهروهردەکردن له هه مان ته مەنی زارۆکی و له ناو خیزان و بنه ماله دەست پێ دهکات و تا کۆتایی ژیان به شیوهی جۆراجۆر ئەنجام دەدریت. پهروهردە و فیروون له سهه ستوون و بنچینهی ناسینی رازەکانی گهردوون و زانست و له پوانگای رهوشت و خو و خهده، بهدییهانی پرووسهکانی راستی و پاک، سامان و باریکینی، کۆشش و پشوودریژی، بروا بهخۆبوون و ههبوونی کهسیتی، سهربهخۆیی بیروپا و ریکوپیکی، رازە به خه لک و کۆمهک به کۆمه لگا، تهنروستی و شادمانی و سوودهرگرتنی بهجی له کات و پۆزگار، راوهستاوه. بهلام له مهه پهروهردەکردنی تهن و لهش، مهردوم به وهرزش و بههیزکردن و پهوهردەکردنی ته نیان چهزی تایبه تیان ههیه. مرۆف له هه مان سههه تایی زارۆکی تا کۆتایی ژیان و له هه ر پیاوژۆیهکی ژیان، وهرزشی شیایوی خۆی دهکات و هه یج کاتیش دهست راناکریت. له باری رهفتاری پهروهردەش، مرۆف له هه ر گافیکی زینده گانیدا رهفتاری شایسته و شایانی ئەو کاتانهی ههیه و له رهفتارهکانی ناشیرین و ناحهز دووری دهکات. گۆشه گیری و به ته نهایی ژیان بردنه سهه، جیگای گله و لۆمهیه. مهردوم خۆشی ژیان هه بهش و تیکه لبوون و په یوهندی ده بیینته وه. یهکیک له ئامانجهکانی پهروهردەکردن و راهینان، بهدییهانی ههست و خووی ته قلی هه فبوون و هاوکاری له ناو مهردومدایه. یهکیکی تر له داب و نه ریتهکانی جوانی ئەم باژیره، ریزداری و پله مەندی ئاههنگی زه ماوهن یان بریاری هه لپژاردنی هاوسه ره. مهردوم له ته مەنی لای هاوسه ره هه لده بژیرن و شایبی دهکن. بئگومان هاوسه ریی له سهه بنیاتی ئەقین و خۆشه ویستییه، ئارمانجی هاوسه ریی ئاسووده بی و ژینی باشتری دوو لایه نه و بهدییهان و پهروهردەکردنی زارۆلهیه. له باژی باشی، له شفرۆشی و هه موو بابتهکانی به ره لایی و بئبه ندوباری نامۆ و یاساخه. درۆ مه زنتین تاوان و گونا هه، درۆ ته نیا گوتنی قسهی ناراست نییه، به لکو هه ر شتیکی که راستی رمان و زمان و گوفتار دوور بیت هه ر درۆیه. تاوان و گونا هی وهک دوو رووی، خاپاندن، دهسکیسی*، خولته کاری، خوسپکردن*، سویندی نارها، جنیو و ناسزاگوتن، شپرسی و بیکاری هه مووی ئەمانه دیاردهی درۆیه و وهک درۆ پیس و ناپه سه نه. دژی درۆ راستیه که به رزترین و گه وه رترین که رپه یه*، راستیش وهک درۆ هه ر قسهی راستگوتن نییه، به لکوو پرووسکه و ئاکاریکه وهکوو سامان له رمان و رهفتار و گوفتار، وردیینی، هۆشیاری، زانایی، دادگه ری و دادپه ره ری، ئەرک شناسی، به ئەمه گی، خۆراگری، هیمنی و له سه رخۆیی هه موو له دیاردهکانی راستیه. نوخوازی و نه وژهن سازی، داهینان و ئافراندن له دیاردهکانی باژی ری چاکیه، هه موو وزه و توانامه ندیهکانی مهردوم بۆ داهینانی شتی نوێ و کۆشش و دۆزینه وه و لیکۆلینه وه و ئافرانده. رمانه کان بهدییهنهن و هه ر ساتیک له میتشکیک شتیکی نوێ بهدی دیت و گۆرانکاری گشتی له ژیان کۆمه لان دهست پێ دهکات. بارودۆخ و ژینگه ی شار به چه شنیکه که بوار بۆ وهرزشی رمان و ئەندیشه و داهینان کراوه یه و هه ر کهس ده توانیت پا بنیته ناو ئازموونگای ئافراندن. ئەو شتانه که مایه ی داهینه ری رمان و ئەندیشه یه و بیر و هۆش تا سنوورهکانی به ره وه ری و زایین ده گه یه نیت ئەمانه ن: بزاف، گه ریان، وهرزش، له یه کدان، گفنوگو، گو یگرتن، نر خاندن و لیکۆلینه وهی رمانه کانه. لهم شماره فه ره نگ و هونه ر گه شه دهکات هه ر وهکه ده ریایه کی خرۆشان و پڕ شه پۆل که ده روونیدا مرواریی رمانی تازه ی لی دیته دهه. شارستانی چاک، شاری هیوای رووناکي منه، هه مانه که من بۆ گه یشتن به و ئاواته له سه رووده کانمدا ناساندومه:"

مهزدا ئەهۆرا،
ئەو کهسانه دهناسیت،

که له رووی راستیهوه ،
باشترینی په‌رستشه‌کان به جی دههینن ،
چ له رابردودا بووبیت و
چ له ئیستادا بیت .
من ئەو که‌سانه ستایشت ده‌که‌م و
به ریژ و ناو یادیان ده‌که‌م و
به هۆره و درووده‌وه به‌ره‌و پیریان ده‌چم .
گاتا ، هاتی ۵۱ ، سروودی ۲۲
ئە‌ی مه‌زا ئە‌هۆرا . !
مرۆ‌قی پاک و خۆ‌پاریزی بیرچاک ،
که ره‌وانی له‌ته‌ک راستیدا ئاویتیه ،
هم‌مو رامن و کرداری خۆی .
به تۆ پیش‌که‌ش ده‌کات ،
هیوادارم بتوانم ،
به‌و سرووده پیرۆزانه
که ده‌یهۆ‌نمه‌وه
هه‌روه‌ها به نیایشه‌کانم ،
لێت نزیک ببه‌مه‌وه .
گاتا ، هاتی ۳۴ ، سروودی ۲
ئە‌ی مه‌زدا ئە‌هۆرا . !
ئایین و خواستی تۆ چیه؟
ستایشت و په‌رستنی شایانی تۆ کامه‌یه؟
ببیژه و بۆ‌مانی ئاشکرا بکه ،
تا له پاداشتی ده‌ستوره‌کانی تۆ تی بگه‌ین و
له به‌ر تریفه‌ی راستیدا ،
رێ‌گی خۆ‌ناسی و په‌وشت پاکی بناسین .
گاتا ، هاتی ۳۴ ، سروودی ۱۲
ئە‌ی مه‌زدا . !
من به ،
به‌خروشت‌ترین سرووده‌کانم و
بۆ گه‌یشتن به سه‌رکه‌وتن ،
ستایشت ده‌که‌م و
به تۆ په‌یوه‌ند ده‌بم .
تا له به‌ر پرشنگی راستی و رامن‌ی پاکدا ،
پشتیوان و رێ‌پیشاندەرمان بیت .
گاتا ، هاتی ۵۰ ، سروودی ۷
ئە‌ی مه‌زدا . !
که وایه زه‌رده‌شت

پاکترین رمان بۆ خۆی هه‌ڵه‌بژیریت.
به‌و هیوایه‌ی
که له به‌ر تریفه‌ی راستیدا،
ژیانی ئه‌نبووژه‌نیمان به‌ هیز بیت،
خۆبه‌ختکاری و توانایی مینوویش
دلێ ئیمه‌ پووناک بکات و
رامانی پاک،
به‌ کاره‌کانمان پاداشتی چاکه‌ بدات.
گاتا، هاتی ٤٣، سروودی ١٦
ئه‌ی مه‌زدا. !
ئه‌و ده‌مه‌ی که خیره‌تی پاکێ تۆ،
بیته‌ خواره‌وه،
هیزی مینوویی و رامانی پاک،
به‌ کاردانه‌ویان،
جیهان به‌ره‌و راستی و پیشکته‌وتن ده‌به‌ن.
پاک، دلێ میرخاسان پووناک و
به‌ره‌و راستی رینوینییان ده‌کات.
که‌س توانای خاپاندنی تۆی نییه‌.
گاتا، هاتی ٤٣، سروودی ٦
ئه‌ی مه‌زدا ئه‌هۆرا. !
ئه‌و کارانه‌ی که له رابردوو ئه‌نجامم داون و
ئه‌و کارانه‌ی که له داها‌توودا ئه‌نجامی ده‌دم و
ئه‌و شته‌ی که رامانی پاک ده‌وشیتته‌وه،
هه‌ر وه‌ک تیشکی هه‌تاو و
گزینگی به‌ره‌به‌یان،
که به‌ دیده‌ی تۆ شایسته‌یه،
هه‌مووی له‌ پیگای راستی و
بۆ نیایش‌ت و ریزلینان و
فه‌ر و شکۆی تۆ بووه‌ و ده‌شیتت.
گاتا، هاتی ٥٠، سروودی ١٠
ئه‌ی مه‌زدا. !
به‌ دلنیایی
ئه‌و که‌سه‌ روو له‌ راستی ده‌کات،
که‌ توانامه‌ندی مینووی و رامانی پاک،
نامۆژگاری بیت،
هه‌ر له‌ به‌ر پرشنگی ئه‌م به‌خششانه‌دایه،
که ئه‌گه‌ر چه‌واشه‌کاران ده‌وریشان ته‌نیبیت،
هه‌ر له‌ ئاوه‌دان کردنه‌وه‌دایه.

گاتا، هاتی ۵۰، سروودی ۳
ئەى مەزدا ئەھۆرا. !
كەى سپىدەى ئەو رۆژە دەبىنریت،
كە راستى بۆ پاسەوانى جىهان بدرەوشیتەوه؟
كەى سوشیانسهكان،
بە راهینانى پتركەرى و زانایانەى خۆیان دین؟
رامانى پاك
هارىكارى چ كەسىك دەكات؟
ئەى ئەھۆرا. !

تەنھا من راهینان و ئایینى تۆ دەپەژرینم.
گاتا، هاتی ۴۶، سروودی ۳
ئەى مەزدا ئەھۆرا. !
چىیە خواستى شكۆدارىی باشى تۆ؟
چىیە بەخشش و پاداشتەى تۆ
بۆ من یارانم؟
چەندە بە ئاواتم،
كە لە رىگای راستییهوه،
ئىوه بۆ باوەرمەندان ئاشكرا ببیت،
تا بە هاریكارىی رامانى پاك،
بۆ پیتشبردنى كارەكانى خۆیان تى بكۆشن.
گاتا، هاتی ۴۸، سروودی ۸

"ئەمە باژیری پاكییه كە من چۆنیەتى و شیوهى ئەویم بۆ روون كردنەوه، ئیستاش لە جامئەسپ دەخووزم كە لە جامى جیهانبینى لەو باژیره پروانیت و بۆ هەموومانى بینوینیت، باژیریکە كە لە داھاتوو و لە سووچیکى ئەم جیهانەدا، راهینانەكانى دینى بەھدینى بە كار دەبەسترت." .
"ئەى زەرەدەشتى پاك و هیژا. ! ئەى مامۆستای مەزن. ! هەزاران ئافەرىن و دروود بۆ ئىوه كە باژیری پاكى، باژیری پووھای خۆت بۆ ئیمە روون كردهوه. من باژیری پاكى لە جامى جیهانبینەوه باش دەبینم، مەردومی بە تۆ باوەریان هەیه و راهینانە بە نرخەكانى تۆیان خستوتە ئاراوه. لەم باژیره ستوونى ژیان هەمان كۆلەكەى گرینگى ئایینى راستى، ئایینى بەھدینییە. هەر لە سەر ئەم بنیاتەیه كە سێبەرى شادى و ئاسایشت و فرەهى و یەكسانى و دادگەرى بالى بە سەر باژیردا كیشاوه. ئەمەیه كە من لە جامى جیهاننماوه دەیبینم."

جەژنى پەیمانى ھاوسەرى (زەماوەند)

چ كات و ساتىكى پیرۆزه، چ كارىكى بەھات و جوان و خۆشە. ھەرگیز ئەم ھەموو خۆشى و شادمانى و خۆشییە بە یەكەوه ئاوا لى هیچ كوچ پووى نەداوه. لە ناو تالاردا رۆژ لە سەر كورسییەك پونیشتبوو و مانگیش لە گەریانى خۆى دەستى ھەلگرتبوو و ھاتبوہ خوارەوه و رۆژى خەملاندبوو. ئەستیرەى رووناكى سوھەیل* و گەلاوێژى* بارانزاش لە تەنیشتیان بوون. بارانى پىر پیت و فەر و بېرشتى گەلاوێژ، ھەزاران گولێ رەنگاوپرەنگى روواندبوو. ستراندىژى ئاسمان و پاسەوانى رووبار و چۆم و دەريا و ئاوەكان، چەنگى دەژەنى سروودى دەچرى. ئاوازی تاڤگە و رووبار و بەستە و سروودە

خۆشه‌كاني ئاناھیتا یه‌کیان گرتبوو. هه‌موو شوینیک جوانی و شادی و خۆشی و ستران و دیلان و چه‌پله‌ریزان جه‌ژنه، ئاهه‌نگی شای پووره‌چیستا* و جامئه‌سپه. کیژی زه‌رده‌شت، ئه‌و مانگی چوارده‌یه، ئیمړۆ ده‌ست ده‌خاته ناو ده‌ستی جامئه‌سپی دانا بۆ به‌سنتی په‌یمانی هاوسه‌ری و ژیانیکی نوێ، ژیانکی که‌یابانویی و هاوسه‌ری و په‌ره‌ستاری* و دایکی و هه‌روه‌هاش زانسته‌په‌روه‌ری و په‌یجۆری، چونکه پووره‌چیستا رۆله‌ی زانسته و کاری دایکیش هه‌ر وه‌ک مۆم داگرساوه و گیانی منالان به‌ زانسته پووناک و ده‌پازینته‌وه و هه‌روه‌هاش پیشره‌و و نموونه‌ی ئایینی به‌هدینی و راستی و پاکی بیته و هه‌م خانووی خۆی به‌ سۆز و هه‌ستی به‌رزی خۆی به‌خه‌ملینیت، هه‌روه‌هاش شار و ولات و نیشتمانی خۆی و له‌ گشتیدا هه‌موو جیهان چی و سه‌رفه‌راز بکات.

پووره‌چیستا ده‌ستی له‌ ناو ده‌ستی جامئه‌سپ بوو، به‌ روویه‌کی گه‌ش و دلێکی پر له‌ هیوا و شادمانیه‌وه. چونکه هه‌ر کات په‌یمانی هاوسه‌ری له‌ سه‌ر بنه‌مای ئه‌قین و خۆشه‌ویستی و ویستن به‌ دل و گیان بیته، ئه‌وه خۆشی و شادی له‌ دل و چاوه‌کان ده‌گرسیت و ده‌چۆریت. له‌م ئاهه‌نگه‌ به‌هات و پیروژه‌دا زه‌رده‌شت به‌ خه‌رمانیک تیشک و لیوکی خه‌ندان و ده‌نگیکی خۆش، سه‌روودی له‌مه‌ر ئه‌م جه‌شنه‌ ده‌خوینده‌وه:

ئه‌ی پووره‌چیستای ئه‌سپنتمان هه‌چدسپان. !

ئه‌ی جه‌وانترین کچی زه‌رده‌شت. !

مه‌زدا ئه‌هۆرا،

ئه‌و که‌سه‌ی که‌ به‌ هزری باش و

به‌ پاکی و راستیه‌وه‌ پابه‌نده،

وه‌ک هاوسه‌ریکی باش بۆ تو دده‌ات.

که‌ وایه‌ له‌ته‌ک بیری خۆت پاوێژ بکه‌ و

به‌ ئه‌قینی پاک و زانستی باش په‌فتار بکه‌.

گاتا، هاتی ۵۳، سه‌روودی ۳

کاتیک زه‌رده‌شت ئه‌م سه‌روودی خوینده‌وه، پووره‌چیستا به‌ ئاهه‌نگیکی فره‌ خۆش که‌ گیان و دلی لاونا* و نه‌واژشت ده‌کرد له‌ وه‌لامی بابی خۆی فه‌رمووی:

بی‌گومان ئه‌و که‌سه‌ی،

که‌ بۆ ئه‌ندامه‌تی هاوپیانی و خانه‌واده،

هه‌روه‌ک باوک و سه‌روه‌ر هه‌لبژێردرایت،

خۆشم ده‌ویت و هه‌لی‌ده‌بژێرم.

هیوادارم که‌ تریفه‌ی رامانی پاک،

به‌ر منیش که‌ویت و

ژنیکی جه‌وانمه‌رد و داوین‌پاک و شایسته‌ بچ له‌ ناو پاکاندا.

ئاره‌زوومه‌ندم مه‌زدا ئه‌هۆرا،

بۆ هه‌میشه‌ له‌ ئۆلی به‌هدینی

کامه‌رانم بکات.

گاتا. هاتی ۵۳، سه‌روودی ۴

زه‌رده‌شت به‌ که‌یفخۆشی گوته‌ی که‌چه‌ دل‌به‌ند و ئازیزه‌که‌ی بیست و پاشان رووی کرده‌ هه‌موو کیژ و کورانی بانگه‌یژکراوی ناو شاییه‌که‌ و فه‌رمووی:

ئه‌م گوته‌یه‌ بۆ ئیوه‌ ده‌لیم،

ئەى تازەبووكان و تازەزاوايان . !
پەندەم بە رامان ببیستن و بە یادی بسپیژن و
بە ویژدانیکى رۆشن وەرى بگرن و بە کارى بهینن:
هەمیشە ژیانتان بە رامانى پاک ببەنە سەر و
کۆشش بکەن کە لە راستیدا ،
بیشپرکى یەکدى بکەن ،
تا لە ژیانیکى پر لە خۆشى و بەختیارى
بەهرەمەند ببین .
گاتا ، هاتى ۵۳ ، سروودى ۵
ئەى پیاوان و ژنان . !
ئەمە بە چاکى بزنان کە لە لەم جیهانەدا ،
درۆ خاپینەرە ،
خۆتانى لى بپاریزن و پەرەى پى مەدەن .
ئەوئەش بزنان کە ،
ئەو خۆشەى کە لە خراپەکارى و چەواشەکردنى راستى و
بیچارەکردنى کۆمەلان وەدەست دەکەویت ،
ئاکامى بەژارییه .
ئەو چەواشەکارانەى کە راستى لە ناو دەبەن ،
ژیانى مینوویى خۆیان لە ناو دەبەن .
گاتا ، هاتى ۵۳ ، سروودى ۶
پاداشتى ئەنجومەنى مۆغان ،
تا ئەو رۆژە بو ئیوه دەبیت ،
کە لە ژیانى هاوسەرى خۆتاندا ،
چ لە هەبوون و چ لە نەداریدا ،
لەتەک یەک سازگار بن و بە میهرەبانى بژین .
بەلام ئەگەر ئەندیشەى درۆ بە سەرتاندا زال بیت و
ئایینى ئەنجومەنى مۆغان رەها بکەن ،
ئەنجامەکەى تەنیا خەم و رەنج و ئەفسۆس دەبیت .
گاتا ، هاتى ۵۳ ، سروودى ۷
بە دلنیاى لە ئاکامدا ،
چەواشەکاران و خراپەکاران ،
فریو دەخۆن و گالتهیان پى دەکریت و سەرزەنش دەبینن ،
بەلام لە ژیر ریبەراییەتى دروست و دادگەردا ،
ژنان و پیاوان لە گوند و شاریاندا ،
بە ناشتى و ئاسایشت دەگەن .
خراپەکارى و فریوکارى
کە وەک زنجیریک
گریدراوى مەرگن ،

له ناو بچن.

مهزدا ئه هۆرا، كه له هه مووان مهزنتره،

روو له ئيمه دهكات.

گاتا، هاتي 53، سروودي 8

دواي ئه وه كه ئهم سرووده خوڤانه خوڤندرايه وه، پرس و پهيماني هاوسهري له نيواني پووره چيستا و جام ئه سپ بهسترا و هه لقه ي پهيمان گۆرايه وه و پاشان گهواهي گهواههكان خوڤندرايه وه:

"يهك دل و راست به، له تهك ياران نهرم و بۆردبار و گهشبين به، تووره مه به، خوسن مه ده، چاوبرسي مه به، دل فراوان به، رهشك* مه به، هه وهس و كه لکه له پهروه ده مه كه، به هه ول و كوڤشي خۆت پشت ببهسته، بۆ پاكان و خاسان سوو ده مند ببه، له چاوچنوڪ و دهست قونجاو دووري بکه، هاوپرپيه تبي نادان و جنيو فرۆش مه كه، په يوه ندي له تهك به دناو مه كه، له تهك دوژمناندا دادگهر ببه، ريزي ويستی دۆستان بگره، بهر بهر هه ژاران مه كه، له كۆر و ئه نجومه ندا ئاگاداري ئاخافتنت ببه، هه رگيز ئازاري داك و باوكت مه ده، وهك ئه وان ناودار به، له تهك راستيدا كامكار و بهختيار به".

دواي خوڤنده وه ي پرسنامه ي* هاوسهري و پهيمان، هه موو ميوانان به چه پله ريزان و گوڤه ند و دوو دهستماله و شاواش و پيرو زبايان له وه ي* و زاما* يان كرد و بۆ ماوه ي ههفت شهو و ههفت رۆژ شايي و چۆبي و رهشبه له كيان گپرا.

ئه نجومه ني پيري مۆغان

"ئيسنا ده مه ويته له مه ر بنه ما و ناوه رۆكي ئه نجومه ني پيري مۆغان بدويم. ئه نجومه نيك كه بۆ پاريزگاري و په ره پيدان و ريكخستني ديني به هديني له تهك پيداويستيه كاني رۆژگار داده مزريت. ئهرك و بهر پرس ياري مه زني زي ره قاني* چاند و شارستانيه تي ولات و كوڤش بۆ دامه زران دن و گه يشتن به ئاشتي هه ميشه يي و ژياني باشترو مسۆگهر بۆ هه مووان ده بيت. من ئه و شته ي كه پيوست بوو له باره ي ستوون و كۆله كه كاني ديني به هديني و رينگاي راستي بهختياري و ئاسايشت و ژياني خۆش بۆ كۆمه لان ببويم، گو توومه، به لام گو فتاره كاني من و بروا هيناني ئيوه بهس نيهه. هه ر دين و ئارمانيك* و هه ر گوند و باژير و مه لبه ند و ناوچه و ده قهر و ولاتيک، ته وزيم* و پيوست ي به پاسه وان و نياگابان هه بي و پيوستيشي به وه هه يه كه ههنگاو به ههنگاي گۆراني رۆژگار، بگه شيته وه و هاوتراز و هاوشان له تهك خواست و نيازه كاني زه مان، خۆي نوئ بکاته وه و ئهم كاره ش نابيت و ناکريت گه له هه ر سه ره ده ميکدا پاکترين، بهر زترين، زانترين، ئازترين، ئاگاترين، دانترين، له خۆ بر دوترين و جوانمير ترين خه لکان، كاري رابهري دين و ئارمان و كاري پاسه واني ولاتيان پي نه سپير دريت. به لام له باره ي پله و پايه ي باوه ره ي نه راني ئۆلي به هديني: كه سانيك دينه سه ر ئۆلي به هديني و بروامه ند ده بن، هه موويان له يهك ريز و پله دا نين، هه موويان ناتوانن به ئاستي مه كۆي رابهري بگهن. من په يره واني به رجسته و هه لکه وتووي ئاييني به هديني كه به ئاستي ريبه رايه تي گه يشتون، به سي جوړ دابهش ده كه م، «خيڤش» و «هاوکار» و «ياوهر».

"دهسته ي يه كه م ياوه ران، كه له پله ي خۆ پاريزي و راستي و پاكي، ئاستيكي بهرچاويان پهيدا كر دووه و ناز ناويان به دۆست يان ياوه ر به ناوبانگن".

"دهسته ي دووه م هاوکاران كه ههنگاي يه كه ميان ناوه و به ره و پله و ئاستي خاكساري و خۆ به خشك هري گه يشتون و ژيانيان بۆ راژه ي رهش و رووتان و ره نجبه ران ته رخان كر دووه، بۆيه به هه قال يا هاوکار به ناوبانگن".

"دهستهی سیههه خیشانن، کهسانیکن که دوو گاڤی یهکهه و دووهه میان تیپه راندوو و بهه پلهیه گهیشتون. ئەم دهستهیه ئاواهی دینی بههدینیان پهژاندوو و به ئاستیکی خۆبهخشکاری و خاکساری گهیشتن، که نازناوی خیشان یان وەرگرتوو. ئەم دهسته ئەو کهسانهه که ئامادهیی ئەندامبوونیان له ئەنجومهنی مۆغانیان پهیدا کردوو. من ئەم سهی دهستهیهه له سروودهکانم ناو بردوون و بهرپرسیارییهکانیشیانم دهست نیشان کردوو".

ئهی ئەهۆرا. !

کهسیک که لهتههک راستپهوان،

چ خیش بیت و چ هاوکار و چ یاوهه،

باشترین پهفتاری ههبیت و

ههه کهسیک که به کۆششی

خۆی جیهان ئاوهدان بکاتهوه،

به راستی ئەو کهسه،

له سههاری راستی و رامانی پاک بههره دار دهبیت.

گاتا، هاتی ۳۳، سروودی ۳

ئهی مهزدا. !

دهتپه رستم و له بهرت دهپاریمهوه:

که نافه رمانی کردن و بیری خرابه له ناو بجیت،

له خیشان، دلپسی و خیره سههاری کردن،

له هاوکاران، درۆ و دژمنی خزمان،

له یاوه ران، جنیودان و ناسزاگوتن،

له گشت جیهانیشدا،

رابههاری خراب و درۆزن له ناو بجیت.

گاتا، هاتی ۳۳، سروودی ۴

ئهی مهزدا ئەهۆرا. !

بۆ بههره مه ندبوون له مه زنتین خۆشبهختیههکان،

خیشان، هاوکاران و یاوه ران،

نوێژ بۆ تۆ دهکهه،

دیڤ په رستانیش به هه مان مه بهست،

ستایشتت دهکهه.

ئیمه هیوادارین

په یامهینههاری تۆ بین و

به دخوازان له دوژمنایهتی و ئازاردانی لایه نگرانی تۆ

دوور پاگرین.

گاتا، هاتی ۳۲، سروودی ۱

"گه وههترین تایبه تههندی ئەنجومهنی پیری مۆغان ئەوهیه که ئەندامان و رابه رانی دهبیت مژار و هۆکانی هاندەر بۆ نیوداری و ناوژراندن و خۆنیشاندان له دهروونی خۆیاندا بۆ هه میشه مراندبیت. بۆیه ته نهه کهسانیک دهتوانن روو بکههه ئەم ئەنجومه نه که له بهرزترین ئاستی هۆشیاری و سنووری پله مهندی و پایه به رزی و پاکیی خو و په وهشتدا بن. کۆپی پیری مۆغان له هه ر پوژگاریکدا، پیویستی

و نیازی ئەو چەرخ و سەردەمەیی کە تێدا دەژییت، پچاو دەگرییت و بەرپرسیاریی و ئەرکی پێویستی خۆی بە کار دەبەستیت. ساختمانی ئەنجومەنی پیری مۆغان لە سەر دوو کۆلەکەییە: یەكەم پەيام و دووھەم بەرپرسیاریی. ئەنجومەن لە ھەر چاخیکدا نیاز و پێداویستی پۆژ دەستتیشان و دەدۆزیتەو و ئەرک و بەرپرسیاریی خۆی دیاری دەکات و لە ریگای پەيامەو، بەرپرسیاریی ئەندامان دیاری دەکات پێیان رادەگەییەنیت، ئینجا ئەندام دەمینیتەو و ئەرکیک کە لە سەر شانی سپێردراو. ھێچ چوارچیو و مەرز و سنوور و زەبروزەنگ و فەرمائیک بۆ ئەنجومەن نییە. تەنھا یەك بنچینەییە کە ئەنجومەن پێرەویەتی، ئەوھش پڕوامەندی بە دل و گیان بە ئۆلی بەھدینی و بەختیاری و سەربەخۆی ولات و ناشتی و ژینی پاک و باش بۆ ھەموو جیھانیان. ئەما چما من بنیاتی ئەم ئەنجومەنەم دادەپۆژینم؟ بۆ چی گەرکە ئەنجومەن ھەبیت و ھەموارەش و بێ راوہستانیش بیت؟ بێ گومان بۆ بەرگری لە ھێرش و چەواشەکاری دوژمنان بۆ سەر ئایینی بەھدینی، بۆیە ھەبوونی ئەنجومەنی پیری مۆغان بە پێویست و گەرک دەزانم. لە سروودەکانم ناوی بێرک لە ئەندامانی پیری مۆغان ناوژەم کردوو و ھەك، فرەشەوشتەر و جام ئەسپ و میدیا. ئەندامانی ئەنجومەن لە ناو خۆیاندا زانترین، ئاگترین، ھۆشیارترین، پاکترین و شیاوترین کەس ھەڵبژێرن، کە بە پیری مۆغان یان سرووشی زەمان دەناسریت. پیری مۆغان یا سرووشی، رابەر و سەرۆکی ئەنجومەنی پیری مۆغانە و بەرپرسیار و چاوەدێری ھەموو ئەرک و کۆششەکانی ئەنجومەنی مۆغانی بە دەستەوہییە. پیری مۆغان، سوشیانسی ولاتانە کە لە ھەموو سەردەمیکیدا ھەییە و بەرپرسیاری خۆی بە ئەنجام دەگەییەنیت، بەو جۆرە کە من لە بارەیان گوتووہ:

ئەیی مەزدا. . !

سوشیانسەکانی ولاتان،

ئەو کەسانە دەبن کە

بە پێرەوکردنی رامانی پاک،

ئەرک و بەرپرسیاریی خۆیان بە ئەنجام دەگەییەن.

کرداریان لە سەر پایەیی راستی و راھینانەکانی تۆیی،

لە راستیدا بۆ سەرکەوتن و

تیکشکاندنی پک و کینە راسپێردراون.

گاتا، ھاتی ٤٨، سروودی ١٢

"ئەنجومەنی پیری مۆغان، ئەنجومەنی دوستانییەتی و ھەقالەتیییە. گەرکە دوستانییەتی و براھیەتی لە نیوان کۆمەلان و ھەروہا پەرەپیدانی ئارمانی پاکیی ئەمیشەسپینتەکان بە ئامانجی خۆی بزانییت. بە سروودانە کە دەخوینمەو و دووبارە بەشیک لە بەرپرسیاری و تەوزیمەکانی ئەنجومەن و ھەروہا ناوی چەند لە ئەندامانی ناوژەند دەخەمە بەر چاو."

ئەیی مەزدا ئەھۆرا. . !

کەیی راستی و رامانی پاک و توانای مینوویی

رۆو لە ئیمە دەکات؟

کەیی ئەنجومەنی مۆغان،

ئەم ئایینی تۆ دەپەژینییت؟

ئیسنا کە یاوہریک گەیشتووتە ئیمە،

ئیمەش ئامادەیی ئاریکاریی ئەوین.

گاتا، ھاتی ٢٩، سروودی ١١

ئەي لە ھەموو باشتەريين . !

ئەي مەزدا . !

بەرھو رووي من وەرھ و

خۆتم بۆ ئاشکرا بکە ،

تا لە بەر تريفه‌ي راستي و راماني پاکدا ،

گوته‌کانم لە دەرھفەي ئەنجومەني مۆغان ،

بە گوئي پەپرەوانم بگەيەنم .

ئینجا بەرپرسیاري و ستایشتي پيويست ،

کە شياوي تۆيە ،

بۆ ئيمە روون و ئاشکرا بييت .

گاتا ، هاتي ٣٣ ، سروودي ٧

پاداشتیک کە زەردهشت

بە ئەنجومەني مۆغان مژده‌ي داوه ،

سەراي ھۆرە و ستایشته ،

ئەو جيگايەيە کە ھەر لە سەرھتادا ،

جيگاي گەيشتن بە مەزدا ئەھۆرا بووه .

من ئەم پاداشته ،

کە لە بەر تريفه‌ي راماني پاک و راستيدا

وہدەست دييت ،

بە ئيوە مزگيني دەدم .

گاتا ، هاتي ٥١ ، سروودي ١٥

ئەي مەزدا . !

ھاوړيي زەردهشت ئەسپنتمان کييه؟

کييه ئەو کەسي

کە لەتەک راستيدا خەريکي پرسيار و ھاوړيژە؟

کييه ئەوہي کە رووي لە پاکیيە و

بە راستي و راماني پاک و خۆبەختکاري ،

لايەنگري ئەنجومەني ھەقالەتي مۆغانە؟

گاتا ، هاتي ٥١ ، سروودي ١١

ئەي مەزدا .

بەم سروودە پيروژانە و

لە ريگاي راستەوہ و

بەو کارانەي کە لە راماني پاک ھەلدەستيت ،

بەرۆه‌پيريبي تۆ ديم ،

تا گەيشتن بە ئارمانجي دلخوازي خۆم ،

ھەرۆه‌ھا تامەزرۆي وەرگرتني زانستي چاکە دەبم .

گاتا ، هاتي ٥٠ ، سروودي ٩

جام‌ئەسپ ھۆگۆي دانا ،

که خوازیاری رۆشن بوونهوه بوو،
له بهر تریفه‌ی راستیدا،
ئهو زانسته‌ی هه‌لبژارد و
به رامانی پاکه‌وه
به توانامه‌ندی مینوویی گه‌یشت.
ئهی مه‌زدا ئه‌هۆرا. . !
ئهو زانسته‌ش

به هه‌موو ئه‌وانه‌ی که سه‌وداسه‌ر و
دالده‌ی تۆن ببه‌خشه‌.

گاتا، هاتی ٥١، سرودی ١٨
مه‌یدیا مانگ،

که له دوده‌مانی ئه‌سپنت‌مانه‌،

له دوا‌ی ناسینی ئۆلی به‌هدینی،

به دل و گیان بۆ پیشکه‌وتنی ئه‌م ئۆله

ژیانی خۆی سپاردته‌ ده‌ستی من.

ئهو به‌ فی‌ربوونی ئایینی مه‌زدا،

به کردار له‌ ریگای هه‌رچی باش‌تربوونی تێ‌ده‌کۆشیت.

گاتا، هاتی ٥١، سرودی ١٩

ئهی جام‌ئه‌سپی دانا. . !

ئهو خه‌باتکاره‌ که بۆ رزگاری کۆمه‌لان دیاری کراوه‌،

ئهبیت به‌م په‌نده به‌ ژیری گۆی بدات:

هه‌رگیز مرۆقی راستگوفنار،

بیر له‌ هه‌قالبه‌ندی

مرۆقی گومرئ و چه‌واشه‌کار ناکاته‌وه‌،

ئهو که‌سانه‌ی که که‌سایه‌تیان

له‌ته‌ک راستیدا په‌یوه‌سته‌،

له‌ باشترین پاداشته‌کان به‌هره‌مه‌ند ده‌بن.

گاتا، هاتی ٤٩، سرودی ٩

جه‌نگی راما‌ن

هیچ کاتیک جام‌ئه‌سپ تا ئه‌م راده‌ خه‌مبار و شله‌ژاو و هه‌راسان نه‌بینه‌رابوو. هه‌ر له‌ سپیده‌وه‌ له‌ته‌ک
که‌س قسه‌ی نه‌کردبوو. چیه‌وه‌ گۆشه‌یه‌ک و ده‌سته‌وه‌ ئه‌ژنۆ دانیشتیوو و له‌ بیرکردنه‌وه‌دا بوو. په‌ریشانی
و په‌ژاری له‌ چاوی ده‌باری و خه‌فته به‌ ته‌واوی دایگرتبوو و هه‌موو له‌ دووره‌وه‌ ده‌یان‌پروانی. یه‌کیک
له‌ شاگرده‌کانی زه‌رده‌شت چوه‌ه‌ نزیک‌ی جام‌ئه‌سپه‌وه‌ و هۆی نیگه‌رانی و په‌رۆشی ئه‌وی پرسی.
جام‌ئه‌سپ که‌وته‌ قسه‌: "ئیمه‌ که‌وتینه‌ته‌ نیو پیواژویه‌کی شپرز و ناپیرۆز. پیواژویه‌ک که‌ گیانه‌کان له‌
ناو ده‌بات و بلێسه‌ و ئاگری ر‌ک و کین، ژیا‌نه‌کان ده‌سووتینیت. تۆفانی لاساری و که‌له‌ره‌قی،
خۆویستی و تاریک‌بینی، گیلی و بی‌میشکی ده‌ریای ژیا‌نه‌کان ده‌شله‌ژینیت. دهرد و به‌دبه‌ختی هه‌ره‌
گه‌وره‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ ره‌نج و تالیی ئه‌م رۆژه‌ ناخۆشانه‌ کۆتاییه‌کی نییه‌، تا رۆژ و زه‌وی هه‌یه‌ و کۆمه‌لانی

خه لک ئەم چەشنە ئەندێشە و برۆا و نەڕین و خوو و رەوشانەیان هەبێت، رۆژانی ئاوا رەش و سیا هەیه".

شاگردەکه له گوتهکانی جامئەسپ هیچ تێ نهگەشت و گوتهی: "ئهتوانی بۆمی شی بکهیتوه که چی قهوماوه و چیه که تۆ ئاوا پەشیو و غەمبار و ناؤمیدی؟" جامئەسپ نامەیهکی دەرھینا و پیتی دا و گوتهی ئەم نامەیی «ئەرچاسپ» بخوینەوه".

ناوهرۆکی نامەکه بریتی بوو لهوه که: ". . . بیستومانه که ئیوه به دلخوازی خۆتان دینی باوک و کالی خۆتانان بهر داوه و گویتان له کابرایهکی خرف و نهزان گرتوووه و داب و نهریت و یاسای پاتشایهتیتان بهر داوه و . . . و شال و پشتوینتان بهستوووه و بهرگی شاهانهتان فری داوه، ئەمه زۆر نهنگ و سووکایهتییه به گهوره پیاوانی جیهان. . . چیتان پێویسته له زیر و ئەسپ، بۆتان بنێرم، بهلام بگهڕێوه سهر دینی باوباپیرانتان، دینی رۆژپهڕستی، ئەگینا دهکهونه ژیر هیرش و پهلاماری ئیمه و ههموو گوند و باژیر و ولاتان تالان دهکهین و ههمووتان دهکهین به کۆیلهی خۆمان".

جامئەسپ گوتهی: "ئێستا هۆی خەم و پەڕیشانی منتان بۆ دەرکەوت؟ جارێکی تر نامەکه بخوین و بیرێ لێ بکه نهوه. ئیمه و شاگوشناسپ به راهینانهکانی زانستی زهردهشت، خۆرپهڕستیمان بهرله کرد و بۆ ناسینی ئەهۆرا مهزدا یه گانه، ئەو داداره مهزنا پوویمان تێ کرد. زهردهشت ئیمهی ئاگا کرد که رۆژ خودا نییه و بهرتر له ههتاو و میهر، هیزیکی تریش ههیه. دانا و بهدیپهڕیکه که رۆژ و مانگ و ئەستیرهکان و ئاسمان و زهوی و گهردوونی ئافرانوووه و له جیگای ئەوه که ههمیشه چاومان له ئاسمان بنوقینین و ستایشتی رۆژ و میهر بکهین، تیشک و تریفهیی یهزدانی خۆی له ههموو دیاردهکانی ههستی، پوون و ئاشکرایه. ههروههاش له جیگای ئەوه که به ترسهوه بیپهڕستین، دهبیت بکۆشین تا ئەو بناسین. زهردهشت ئەم وانەیانەیی پێ فێر کردین و ئیمه چون ئەمانه مان پێ رەوا و راست بووه، پهژراندمان و ئیستاش له جیگای خۆر و مانگ و ئەستیرهکان و ئاو و گیا و زهوی و دهیان یهزدانی جوراجۆر، تهنیا یهک هیزی ههستی بهخشینهری دانای مهزن، ئەهۆرا مهزدا به خودای تاک دهناسین. له ئەهۆرا مهزدا، به پێچهوانهیی رۆژ و میهر، ترسیکمان له دل نییه و ئەو به هیزی بهدیپهڕ دهراین، که دهبیت به زانست و دانایی پووی تێ بکهین، دانش فێر بین و به زانستهوه جیهان بناسین. زهردهشت بۆ ئیمه سی کۆلهکهی پزگاری و بهختیاری دیاری کردوووه، «رامانی پاک» و «گوفتاری پاک» و «کرداری پاک». به ئیمهیی گوت که باشی به واتهی داد و راستیه و ریگای له جیهاندا، یهک ریگایه، ئەوهش راستیه. ئیمه ئایین و ریباریک که زهردهشت پیمانی ناساند و فیرمانی کرد، پهژراندمان بهلام ئەوه ئیستا ئەرچاسپ کردوووه ته سه‌رمان، که ئیمه وهک خۆی له سه‌ر ئایینی رۆژپه‌ڕستی بمینینهوه. ئیستا له دژی ئیمه ههستاوه و ده‌لێت که چۆن ئیوه دینی باوباپیران و شاهانی خۆتانان بهر داوه، منیش دیم کۆشک و کیلگه و ژیانی ئیوه دهناسینم و له ناوتان ده‌بم و سه‌ری پیره‌کانتان ده‌بم و ژن و منالان به کۆیله‌تی ده‌بم".

"سه‌ر له‌وه هه‌موو دل‌ره‌قی و دل‌ره‌شییه، بچ ئەوه که ئیمه ئازاریکمان بوو بێت بۆ کهس یا لایه‌نیک. ئیمه له برۆا و ریباری نویی خۆمان که به رامان و بیرکردنه‌وه هه‌لمانبژاردوووه و گرتومان به‌ر، ئیستا که‌سیک ئەم برۆای ئیمه‌ی به دل نییه و که‌یفی پێ ناهیت و ده‌یه‌ویت دهروون و بیر و خۆمان به‌م چەشنه له ناو ببات، بۆچی؟ بۆ ئەوه ئیمه دیسان وهک جاری جارێ رۆژ په‌رستش بکه‌ین و به خودای خۆمان بزانی و ئاژه‌له‌کانمانی بۆ قوربانی بکه‌ین و سه‌دان په‌وشتی چه‌وت و ناراست و سه‌تمگه‌رانه‌ی دیکه بگرینه به‌ر؟ گه‌لۆ له‌مه تاوان و خراپه‌کاری مه‌زنتر هه‌یه؟ ئیستا زانیت بۆچی په‌شیوم؟ گرینگی شته‌که له‌وه‌دایه که پێشتر له‌م هه‌ره‌شه و گروشانه‌مان زۆر بیسته و جه‌نگ و له‌یه‌کدانی زۆرمان بینوه و تێدا به‌شدار بووین و زیانی زۆریشمان بینوه، بریک جار ئیمه سه‌رکه‌وتوو بووین بریک

جار ئەوان، بەلام ئەو جەنگانە زۆربەى لە سەر ئاو و خاک و پەوه و مێرگ و زەوى بووه. دەجەنگیان و لە ئەجامدا بە چەشنیک کۆتایی پێ دەهات و ھەر کەس و لایەنیک دەچوو سەر کار و ژيانى و کاشانەى خۆى و ناشتى سەرى دەگرتهوه. ئەما ئەم جەنگە نويیە، جەنگ لە سەر باوەر و رامان و ئۆلە. ئەم جەنگە پایانى نییە، تا مرۆف ھەبە و ئاوات و ئارمان و ھزر و ئۆل ھەبە، تا لاسارى و تاريکيینی و کال و کرچى ھزر و رامان ھەبە، ئەم جەنگەش ھەبە".

"ئەو شتەى کە ئەرچاسپی نادان و دلپەش خەریکی بەرپاکردنیەتى، بەراستی چەندیک جیاواز و دژە لەتەک رامانى زەردەشت. زەردەشت لەبارەى چەواشەکاران و نەیارانى خۆى دەبیژیت، ئەگەر گومراییەک لە کەسیک داواى یارمەتى کرد، دەبیت ئەو کەسە بە ھانای بچیت و لە گومرایی پزگارى بکات، کە ئەگەر وا نەکات ئەو بۆ خۆى دەکەوێتە ناو داو و پیلانى گومراییەوه".

ئەى مەزدا ئەھۆرا. !
ئەگەر توانامەندیکی دانا،
کە بە ریگای راست دەژی،
لە سەر بنچینەى ئایینی بەھدینی،
یان لە ریگای سۆزی مرۆفایەتیەوه،
گومراییەک کە داواى یارمەتى بکات،
بە گەرمیەوه بەرەو ھانای بچیت،
دەتوانیت بە ھۆشمەندی خۆى
ئەو لە چەواشەیی و زیانمەندی پزگار بکات و
بەرەو خۆناسیی بگەینیت.
گاتا، ھاتی ٤٦، سروودی ٥
بەلام، ئەگەر ئەو توانامەندە
یارمەتى ئەو کەسە نەدات،
کە داواى ئاریکاری لى کردبوو،
ئەو خۆى دەکەوێتە داوى فریو گومراییەوه،
چونکە، لە سەر یاسای ئایینی مەزدا ئەھۆرا،
کە ھەر لە سەرەتاوە دایمەزاندوو،
کەسیک کە سەرکەوتن بۆ گومرایی بخوازیت،
خۆى گومراییە،
ئەو کەسەش کە بۆ راستکرداران ریز دابنیت،
خۆى لە راستکردارانە.
گاتا، ھاتی ٤٦، سروودی ٦

"زەردەشت لەمەر کۆمەلان و ژيانى دروستى ئەوان بەم چەشنە بیری دەکردەوه و گیلکی وەک ئەرچاسپیش ئاواھی".

لە ھەموو شوێنیک باس ھەر باسی نامەکەى ھەرەشەنامیزی ئەرچاسپ بوو و پرسیار ئەمە بوو، دەبیت چی بکریت؟ ئایا پێویستە دینی نوێ رەھا بکریت و بۆ داب و نەریت و ریبازی پێشوو بگەرینەوه، یا گەرەکە راوەستن و بەرخۆدان بکەن؟ شاگوشتاسپ پترتر لە ھەمووان لە ناو بێر و خەفتادا بوو زۆر بە نامەى ئەرچاسپ بەشیو و دلنیگەران بوو.

وهكوو له چيروكان دهگه پينه وه شاگوشتاسپ سوپاسالاريكي هه بوو به ناوي «تههم زهري» كه براي خووي بوو. هاته لاي شاگوشتاسپ و گوتي: "تهگه پاتشا فهركان بدات من بوو خووم فهرماني تهه نامه دهممه وه". شاگوشتاسپ ريگهي پيدا و زهري به رسقي نامه كه ي بهم چه شنه دايه وه: "تهه ديني به هديني بهر نادهين و له تهك تهوه هاوبير نابين و بوو جهنگيش نامادهين".

بهيك نامه كه ي وهرگرت و گهرايه وه، تهه ما بيدهنگي هه موواني داگرتبوو و له ناو بيريكرده وه بهيك قوولدا بوون. بيري جهنگ و ناشتي و تهه گهريش جهنگ، چونه تي و تهه نجام و پاياني جهنگ. شاگوشتاسپ رووي كرده جام تهسپ و گوتي: "باش دهزانم كه توو ناگاداري زور شتي و تهه زاني كه ي باران دهباري و دهشزاني كام هه ور باراني لي دهباري يا ناباري، بلي تهه نجامي تهه جهنگه چيه و كي دهمينيت و كي دهمريت؟"

وه لامدانه وه تهه پرسياره فره سهخت بوو بوو جام تهسپ، چونكه تهه به داهاتووي تهه جهنگه هيچ گه شبن نه بوو و تهه مه گه ليك شاگوشتاسپي په روش كرديوو. چه ند روو دوي گه يشتن پيامي شاگوشتاسپ، په پاميان هينا كه سوپاي تهه چاسپ به له شكه ريكي گران خوويان ناماده ي جهنگ كرديوو. جهنگيكي نابره بهر دهستي پي كرد و لهم جهنگه دا زهري سوپاسالار و كوري جام تهسپ و سهه بازايكي زور له هه روو كوژريان. هه لگه سينه ري جهنگ تهه چاسپي نابه كار له دوي كوژتن و سووتان ولات و به ديلداني سهه بازايكي زور، پي لي نا و هه لات.

جهنگ كو تايي پي هات تهه به نرخيكي پر بهه. براي پاتشا و نهوه ي زهه دهشت «گه راميكه رت» كه كوري پوره چيستا و جام تهسپ بوو له تهك سهه دان پاله وان و دلاوه ري دي ژياني خوويان و ندا كرد. جهنگيكي رهش و كرپش كه تهه چاسپ داگه رساندبوو و دهويست كه خوداكاني جوراچوري پي دلخوش بكات و كوومه لگاي به هديني بوو ستايشت و په رستشي روو و ميهر بگيريه وه. بالكيش تهه بوو كه زهه دهشت پيشتر لهم باره وه گوتبووي:

تهه مه زدا تهه هورا. !

تهه مه له توو دهه پرسم،

به دروستي به من بيژه،

هه رهك چوون توو به توانيت و

له بهر تيشكي راستيدا په ناي راستاني،

كاتيك كه دوو لايه ني نه يار به يهك دهگه ن و

به پي تهه ئايينه ي كه توو داتهه زران دوو،

به چ لايه نيك و له كو

سهه كه وتن دهه خشيته؟

گاتا، هاتي 44، سهه رووي 15

زهه دهشت له مهه رتيكه هه لچووني لايه نه كاني نه يار و دوژمن فهه روو بووي: تهه جهنگه تا له ناوچووني نه زاني و چه واشه كاري و تاريكي هه ره هيه و له كو تاييدا، زانايان و هوشمه ندان سهه كه وتن به دهست دينن. روژيك ديته كه مروقي دلرهش و تاريكين، ريگاي راستي و پرگاري و به هديني پيش دهه گريت و تهه كاته خهبات و جهنگ له ريگاي خودا كو تايي پي ديته و كوومه لان له جيگاي كوژتن يه كتر بوو خووشنو تي خواوه ند، دهست دهخه نه ناو دهستي يه كتر و بوو ناوه دان كرده وه و ناشتي و دوستايه تي و شادوماني جيهان ده كووشن.

دواهه مين وتاري جاويداني

هۆرمۆزگای ئاهیرنۆش* به ئاگری گهش له ئاگردانی به ئهسپایی دهسووتا و ههر وهک رۆژانی پيشوو پر بوو له مهردمیکي فره که له شوینی جياواز و دوورهوه هاتبوون، به تهمووره و ئاههنگی خوش، خهريکی خویندنی هۆرهکانی زهردهشت بوون و پهیمانی راستی و پاکییان له دل و گیانیان دووباره زیندوو دهکردهوه.

زهردهشتیش له ناو جهماوهر بوو و خهريکی گوتارخویندنهوه بوو. زهردهشت ههموو رۆژانی پهنجشهمه، هۆرمۆزشید*، سهردانی ئاگرگای دهکرد. خهک نیگههراوان بوون و بیستبوویان که سوپایانی ئهراچاسپ ههمدیسان خویان ئامادهی تۆلهی شکستی جهنگ کردوه. «لههراپ» ی پیر باوکی شاگوشتاسپ نیگههراوان بوو. دواي تاویک زهردهشتی پیری مهزن وهک ههمیشه چوه سهه سهکو و دهستی کرد به گوتاردان، سهههتا به چهند سهروودیکی خوشی خوی دهستی پی کرد:

ئیسنا لهمهه پ بنهمای ئایینی ژیان دهویم،

ئهو شتهی که مهزدا ئههۆرای دانا،

به منی گوتوه:

ئهو کهسانهی که

ئهه گوتار و پهيامه پیرۆزانه،

بهو جوهری من فیتری بووم،

به کاری نههینن و پهیرهوی نهکهن،

کوئایی ژیانان،

لهتهک پهشیمانی و ئهفسۆس دهبیته.

گاتا، هاتی ٤٥، سهروودی ٣

ئیسنا دهویم،

گوئ بگرن و بیستن،

ئهی ئهه کهسانهی که داواکاری بیستن. . !

ئهی ئهه کهسانهی که له دوور و نزیکهوه هاتوون. . !

ههمووی ئهه گوتانه به چاکی به یاد بسپیرن،

نهکا ئامۆژگاری خراب،

جاریکی دی،

ژیانی ئیوه له ناو ببات و

چهواشهکار به گوته و برۆا نادرستهکانی،

ئیوه بهرهو چهواشهیی ببات.

گاتا، هاتی ٤٥، سهروودی ١

ئیسنا لهمهه پ ئهه دوو مینووهوه دهویم،

که ههر له سهههتای ئافراندهوه ههبوون،

له دوو مینوویه،

مینووی پاک به ئهوی دیکهی گوت:

له ئیمه دووانه،

نه رامن و نه راهینان،

نه خیرهت و نه باوهه،

نه گوفتار و نه کردار،

نه ويژدان و نه پهوانمان ،
لهتهك يهكتردا سازگار و هاوړين .
گاتا ، هاتی ٤٥ ، سروودی ٢
ئيسنا لهمهړ ئه و شتهی که له ژياندا باشترينه دهپهيقم ،
ئهمهش له بهر تريفهی راستييدا تيگهيشتم :
مهزدا بهديهينهري راستييه ،
مهزدا سهچاوهی رامانی پاکه ،
رامانی پاکيش بو تیکووشانه .
مهزدا پهروهدهگاری خو بهختکارييه ،
خو بهختکاريش سهچاوهی کرداری چاکه .
مهزدا له ههموو شتيک بينايه و
ناتوانريت بخاپنريت .
گاتا ، هاتی ٤٥ ، سروودی ٤
ئيسنا لهمهړ ئه و شتانه ددويم ،
که مهزدا ئههورای پاک به منی گوتوو ،
ئهو گوتانهی که بو ههموو کهسيک بيستن و به کارهينانی باشترينه :
ئهو کهسانهی که راهينانهکانی من له دلوه ببستن و
پيزی بو دابنين و بو کاری بهينين ،
به گهشهکردن و جاويدان بوون دهگن ،
ههروهها بهو کردارانهی که له رامانی پاک سهچاوه دهگريت ،
له پرشنگی رووناکبهخشی ئههورا ،
بههرمه ند دهن .
گاتا ، هاتی ٤٥ ، سروودی ٥
ئيسنا لهمهړ ئه وه ددويم ،
که له ههمووان مهزنتر و بانتره و
به راستييه وه ستايشتی دهکهم ،
ئهو سهروهري زانا و
ههموو جاويدانه پاکهکانی .
هيوادارين که مهزدا ئههورا ،
به خيرهتی پاکي خوئی ستايشتی ئيمه ببستيت .
تا به ميهر و خو شهويستيه وه
له بهر تيشکی رامانی پاک
به ئه و پهيوه ند ببين .
ئوميدوارين به خيرهتی خوئی ،
ئهو شتهمان فير بکات ، که باشترينه .
گاتا ، هاتی ٤٥ ، سروودی ٦
ئهو کهسيکه که ههمووان
رزگاریی خويان له و دهخوازن ،

چ ئەوانەى كه پيشتر بوون ،
چ ئەوانەى كه هەن و
چ ئەوانەش كه دەبن .
ئەمەش بزانی كه رهوانی پاكان
هەمیشە سەرفەراز و كامەران دەبن و
چەواشەكاریش هەمیشە بە دەرد و رەنجەوه سەر دەنیتەوه .
ئەمەش یاسایەكه ،
مەزدا ئەهۆرا بە شكۆداریی خۆی دایمەزراندوو .
گاتا ، هاتی ٤٥ ، سروودی ٧
بە ستایش و نیایشتەكانم
روو له مەزدا ئەهۆرا دەكەم و
بە وینام دەببینم ،
بە رامان و گوفتار و كرداری پاكا و
له بەر پرشنگی راستیدا ،
ئەو بە پەرودەگاری دانای مەزنی دەناسم ،
بۆیه نزاكانم بە ئەو و
بە بارەگای سروودی ئەو ،
پیشكەش دەكەم .
گاتا ، هاتی ٤٥ ، سروودی ٨
بە ریز و پاکی ستایشتی ئەو دەكەین و
بەرز دەبیین .
ئەو كه هەمیشە بە
هەستی بەخشینهری دانای مەزن نیو دەبریت ،
له بەر پرشنگی راستی و رامانی پاكد
بە توانامەندی و شكۆداری خۆی ،
مژدەى گەشەکردن و نەمربوونی بە مرۆف داوه ،
هەر وهاش تەندروستی لەش و
پایەداریی رهوانیان پێ دەبەخشیت .
گاتا ، هاتی ٤٥ ، سروودی ١٠
ئەو كەسانەى كه ،
دوژمنی لەتەك دێفپەرستان و لایەنگرانیان دەكەن و
رێگاشیان جودایە لەوانەى ،
كه بە سووكی دەرواننە مەزدا ئەهۆرا و
خۆیان بە جوانی بیر له مەزدا ئەهۆرا دەكەنەوه و
سوشیانسەكانی زانا و یاوهرانی نایینی
بە دروستی دەناسن ،
مەزدا ئەهۆرا ،
بە چاوی هاوڕێی خۆی و

بۆيان وهكوو برا و باوك دهبيت.

گاتا، هاتی ٤٥، سروودی ١١

زهردهشت سروودهكاني خويندهوه و پاشان فەرمووی: "ئەي خەلكينه، ئەي ئەوانەي كه له ريگاي دوور و نزیکهوه هاتوون. ! له م رۆژه بههاریه دا پرواننه ئاسمان و تیشکی گەرمی رۆژ، بۆنی خۆشی بهرزهنگل و پشکوونی گول و خونچهكان، سهوزه لانیی دهشت و زۆزان، خورەي پرووبار و چۆمهكان و ههزاران دهنگ و ئاوازی خۆشی دیکه. ئەي جەماوەر. ! بکۆشن كه هه میشه وهك بههار گهشاوه بن، دلتنان له درۆ و تاریکی دوور رابگرن. رمانتان له پهژاری و لاساری و دهمارگیری و خیرهسەری پاک بکهنهوه، رهوانتان له پهنج و خەم دوور رابگرن و جیهان به کاری خۆتان ئاوهدان و دروست بکهن. برۆا بکهن كه هەر چی چاکه و خۆشی و باشی ههیه، له جیهانه دایه. له تهك نهزانی و گیلی و ههله و تاریکینی و پک و توورەیی و ناحەزی و دەستدریژی و ستهمدا بجهنگن و جیهانیک دروست بکهن كه داد بالادهست و فه رمانرەوایی لی بکات. پروو بکهنه ئۆلی بههدینی و ئایین بکهنه پهیژهی گهیشتن به پرووناھی رمان و پالافتنی گیان و رازانهوهی رهوان و ژیانی باشتری گهلان و جیهان، دوور بین لهوه كه دین بکهن به. . . ."

لهم كاته دا دهنگه دهنگ و جهنجالیک بهریا بوو، سوپای ئه رچاسپ چوار دەوری ئاترگای تهنیوو، تاویکی پی نهچوو سه ربا زانی ئه رچاسپی نابەكار كه خۆیان پیشتەر ئاماده کردبوو، پییان نا نیو هورموزگای ئاهیرنۆش و «تۆر بهرات ئه وریش» ی ناپاک به شمشیره وه پرووی کرده زهردهشته وه و به هه موو هیزیکه وه شمشیریکي کوتا به سه ر زهردهشتی کال. خۆین به ناو چاوانی پاکي زهردهشت هاته خواره وه و لهشی سست بوو و كهوته پرووی زهویی هورموزگا، خۆینی ئالی زهوی هورموزگای سوور کرد. زهردهشت له دوا هه ناسه ی كه پرووی له بلیسه ی ئایر بوو په رتووی سرووده كانی له ده ستیدا گووشی و دلی له لیدان ویستا و ناوی مه زنی بو هه میشه به جاویدانی په یوه ست بوو.

پاشان یارانی زهردهشت، په یکه ر و ته رمی زهردهشتی هه فتاوه هوت ساله ی ئەویان هه لگرت و به هۆره و ده هۆل و سوورنا و چه مه ری بریدیان بو گۆرستانی به رز و مه زنی هه ورامان، هاوکاتیش دوا یین سروودی كه ده یچری هه روه ها به گوئی ده گه یی:

مه زدا ئەهۆرای به توانا

به م چه شنه دایناوه:

خۆشبه ختی به ئەو كه سه یه

كه به ختیاری به كه سیکی دی ببه خشیته.

من بو پیشكه وتن و راگرتنی ئایینی راستی،

داوای پایه به رزی و توانامه ندی

تهن و ره وانم ده كه م.

ئەي وزه ی خۆبه ختکاری. !

له ئەو تریفه یه

كه پاداشتی ژیانی ره وشت پاكانه،

به هره دارم بکه.

گاتا، هاتی ٤٣، سروودی ١

ئەي مه زدا. !

كاتیک له سه ره تادا،

به رمانی خۆت،

لهش و خیرهت و ویژدانیت

بۆ ئیمه ئافراند ،

گیانت به لهشی ئیمه

بهخشی و

توانای گوفتار و کردار و رابه‌ریت پی بهخشین ،

ویستت ئیمه رامانی خۆمان

به ئازادی ته‌واو هه‌لبژیرین .

گاتا ، هاتی ۳۱ ، سروودی ۱۱

کۆتایی

له پۆژی ۲۹ . ۰۴ . ۱۹۹۷ کۆتایی پی هات ، به هیفی کاری مه‌زنتر و تیکۆشان و وزه‌ی بی‌وچان بۆ خزمه‌ت

به گه‌لی له‌بیرکراو و سته‌م‌لیکراوی کورد . **بابان سه‌قزی — دانمارک**

به پێویستی ده‌زانم ئه‌وه بلێم که له چاوخشاندن و دووباره‌ نووسینی ئهم بابته‌ به سیستمی ویندۆز ،

سپاس و پێزانی هاورپی و دۆست و هه‌قالانی خۆم بکه‌م که به شیوه‌ی جۆراجۆر پالپشت و یارمه‌تیده‌ر

و ئامۆژگارم بوون و ده‌وریکی بالاییان بینی له راست‌کردنه‌وه‌ی هه‌له‌کانم و تیبینی و بۆچونه‌کانیان

توانی ئهم بابته‌ ده‌وله‌مه‌ندتر بکات . به‌سپاس له هه‌موو ئهم خوشه‌ویستانه‌:

که‌یبا‌نووم تابان ، مامۆستا عوسمان ، مامۆستا شه‌رمین هه‌له‌بچه‌یی ، به‌ریز په‌یمان ، هیژا خاله‌حه‌مه ،

برایان به‌هزاد و به‌هروژ ، نه‌وروژ شاهین ، مامۆستا ئاسۆ گه‌رمیانی ، مامۆستا عه‌بدو‌لا په‌شیو ، به‌ریز

جه‌لال ده‌باغ ، کاک دیاکو ، هیژا نه‌شمیل شو‌رش .

هه‌روه‌ها به شیوه‌ی جۆراوجۆر سوودیکی فرهم بینی له‌م کانا‌لانه ئاسمانیه کوردیانه‌:

مه‌دی‌تی‌قی ، مه‌دیاتی‌قی ، کوردستان‌تی‌قی ، کوردسات ، میتسوپاتامیاتی‌قی و هه‌روه‌هاش رادیوکانی ده‌نگی

ئه‌مریکا ، ده‌نگی میتسوپاتامیا ، هیوادارم وینه‌یان فره‌تر بی‌ت بۆ راژه‌ی به‌رژه‌وه‌ندی نه‌ته‌وه‌یی کورد ،

بۆ به‌دیها‌تنی ولات و ده‌وله‌تیکی سه‌ربه‌خۆ و سه‌رفه‌رازی کوردی .

۲۱ . ۰۵ . ۲۰۰۳ **بابان سه‌قزی — دانمارک**